

**Uchwała Nr VIII/48/2015**  
**Rady Powiatu Kępińskiego**  
**z dnia 30 czerwca 2015 roku**

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób**  
**Niepełnosprawnych Powiatu Kępińskiego na lata 2015-2021**

Na podstawie art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 595 ze zmianami), w związku z art. 35a ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2011r., Nr 127, poz. 721 ze zmianami), Rada Powiatu Kępińskiego uchwala, co następuje:

**§ 1.**

Przyjmuje się Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Powiatu Kępińskiego na lata 2015-2021 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 2.**

Zobowiązuje się Zarząd Powiatu Kępińskiego do corocznego przedkładania Radzie Powiatu Kępińskiego sprawozdania z realizacji w/w Programu.

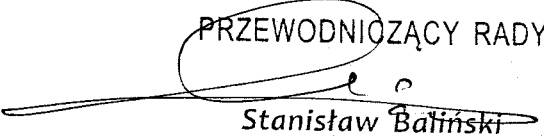
**§ 3.**

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Kępińskiego.

**§ 4.**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

  
Stanisław Baliński

**Uzasadnienie**  
**do Uchwały VIII/48/2015**  
**Rady Powiatu Kępińskiego**  
**z dnia 30 czerwca 2015 roku**

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób**  
**Niepełnosprawnych Powiatu Kępińskiego na lata 2015-2021**

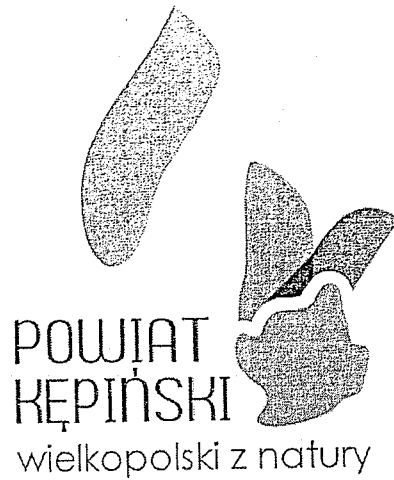
Zgodnie z treścią art. 35 a ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721 ze zmianami) Rada Powiatu w formie uchwały przyjmuje Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych.

Program ujmuje problem niepełnosprawności w powiecie kępińskim, jako problem społeczny wymagający działań ze strony administracji powiatowej, gminnej, organizacji pozarządowych. Program przedstawia kierunki możliwych działań, w celu zapewnienia pełnej integracji i możliwości wszechstronnego rozwoju osób niepełnosprawnych w powiecie kępińskim, przy udziale wyżej wymienionych instytucji, poprzez realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni zasadne.

PRZEWODNICZĄCY RADY

  
Stanisław Baliński



***POWIATOWY PROGRAM  
DZIAŁAŃ  
NA RZECZ OSÓB  
NIEPEŁNOSPRAWNYCH  
POWIATU KĘPIŃSKIEGO  
na lata 2015 - 2021***

I. Wprowadzenie	3
II. Niepełnosprawni- rys demograficzny	4
III. Struktura bezrobocia osób niepełnosprawnych	5
IV. Dane PZOON Kępno dotyczące orzeczeń o stopniu niepełnosprawności	13
V. Dane PZOON Kępno dotyczące orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	17
VI. Analiza SWOT	20
VII. Założenia programu	26
VIII. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie kępińskim w latach 2015-2021	30
IX. Monitorowanie programu	42
X. Efekty programu	43
XI. Zakończenie	43

## I. Wprowadzenie

Opracowanie i realizacja Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Powiatu Kępińskiego na lata 2015-2021 jest wykonaniem postanowień art. 35 a ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r. Nr 127, poz. 721 z późn.zm.), w oparciu o założenia Strategii Unii Europejskiej przy wykorzystaniu standardowych zasad wyrównywania szans osób niepełnosprawnych.

Liczba osób niepełnosprawnych w Polsce oraz różnorodność problemów jakie rodzi niepełnosprawność sprawia, że grupa ta powinna zajmować szczególne miejsce w społecznej polityce państwa jak i na szczeblu samorządu.

Wdrożona z dniem 1 stycznia 1999 roku reforma ustrojowa przyniosła szereg zmian w zasadach organizacji i działań władz publicznych. Powstały nowe struktury samorządu terytorialnego – powiaty, które przejęły szereg zadań realizowanych wcześniej przez organy administracji rządowej. Samorządy stały się odpowiedzialne za sytuację życiową swoich mieszkańców. Odpowiedzialność ta dotyczy też osób niepełnosprawnych.

Zakres kompetencji poszczególnych służb działających na rzecz osób niepełnosprawnych określa ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych ( Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz.721 z późn. zm.).

Według ustawy do zadań powiatu należy m.in.:

- opracowanie, zgodnych ze strategią rozwoju województwa, projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
  - rehabilitacji społecznej;
  - rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia;
  - przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Istotą Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest stworzenie na terenie Powiatu Kępińskiego lokalnych warunków oraz zagwarantowanie i udzielenie osobom niepełnosprawnym takiej pomocy, która umożliwi osiągnięcie jak najlepszej życiowej samodzielności i aktywności przy wykorzystaniu tkwiących w nich potencjalnych zdolności i możliwości.

Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych jest kompatybilny z Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kępińskim na lata 2011 – 2021.

**Nadrzędnym celem strategii i jego kontynuacją w programie jest objęcie i udzielenie potrzebującym osobom pomocy w pokonaniu przeciwności losu i życiu w warunkach odpowiadających godności człowieka.**

Program wyznacza kierunki rozwoju - oferty wsparcia dla osób niepełnosprawnych, które dostosowane do rzeczywistych potrzeb stanowiąc będą podstawę do sporządzenia konkretnych projektów wcielanych w życie na terenie naszego powiatu.

Do skutecznej realizacji zamierzonych celów niezbędna będzie współpraca władz powiatowych, gminnych, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych mogących wspierać realizację programu merytorycznie i finansowo, z uwzględnieniem problemów, zasobów i specyfiki poszczególnych jednostek.

## II. Niepełnosprawni – rys demograficzny

Osoby niepełnosprawne żyją we wszystkich częściach świata i we wszystkich warstwach społecznych, ich liczba na świecie jest bardzo duża i stale wzrasta.

Odsetek niepełnosprawnych w Polsce sięga około 14,3% ogólnej populacji ludności – problem ten dotyka więc przeszło 5,5 milionów Polaków. Dodatkowo w naszym kraju stale rośnie liczba osób, które ze względu na pogarszający się stan zdrowia mają trudności w wypełnianiu ról życiowych i społecznych. W ciągu 14 lat liczba niepełnosprawnych wzrosła o 46,1%, co wiąże się przede wszystkim z procesem starzenia się społeczeństwa. Wzrostowi liczby osób niepełnosprawnych sprzyja też postęp cywilizacyjny i techniczny.

Zakres i waga tego problemu skłaniają i jednocześnie zobowiązują do działań mających na celu zagwarantowanie każdej osobie niepełnosprawnej prawa do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia.

Niepełnosprawność nie jest wyłącznie osobistą tragedią dotkniętego nią człowieka. Jest ona wpisana w życie tak samo jak choroba czy starość. Społeczeństwo musi uświadomić sobie i zrozumieć niepełnosprawnych, którzy żyją wśród nas i mają takie same prawa.

Szeroko pojęta rehabilitacja osób niepełnosprawnych (zawodowa i społeczna) nie może dokonywać się bez udziału osób w pełni sprawnych. Funkcjonowanie tej grupy osób zależy w dużej mierze od nich samych, ale też od społeczności, w której przyszło im wzrastać i żyć.

Definicja zawarta w Karcie Praw Osób Niepełnosprawnych mówi, iż : „ niepełnosprawnymi są osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz wypełnianie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi...”

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych określa niepełnosprawność jako: „ trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy”.

Karta Praw Osób Niepełnosprawnych podkreśla fundamentalne prawa osób niepełnosprawnych do godnego życia, zakazując przy tym dyskryminacji.

Często „inny” w opinii ludzi to „odmienny”, jakże blisko od odmienności do odmieńca do pejoratywnych skojarzeń. Należy więc podjąć różne działania w celu podniesienia publicznej świadomości o prawach osób niepełnosprawnych, o pozytywnym wkładzie jaki wnoszą te osoby w życie innych ludzi, a także o problemach z którymi spotykają się z powodu swej niepełnej sprawności.

Zebranie szczegółowych danych na temat liczby osób niepełnosprawnych w powiecie jest niemożliwe z uwagi na brak danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Wg Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kępińskim, w ponad 12.840 gospodarstwach domowych żyje przynajmniej jedna osoba z niepełnosprawnością. Dla potrzeb programu przyjęto liczbę osób niepełnosprawnych w oparciu o dane (wydane orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych) Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kępnie.

### III. Struktura bezrobocia osób niepełnosprawnych

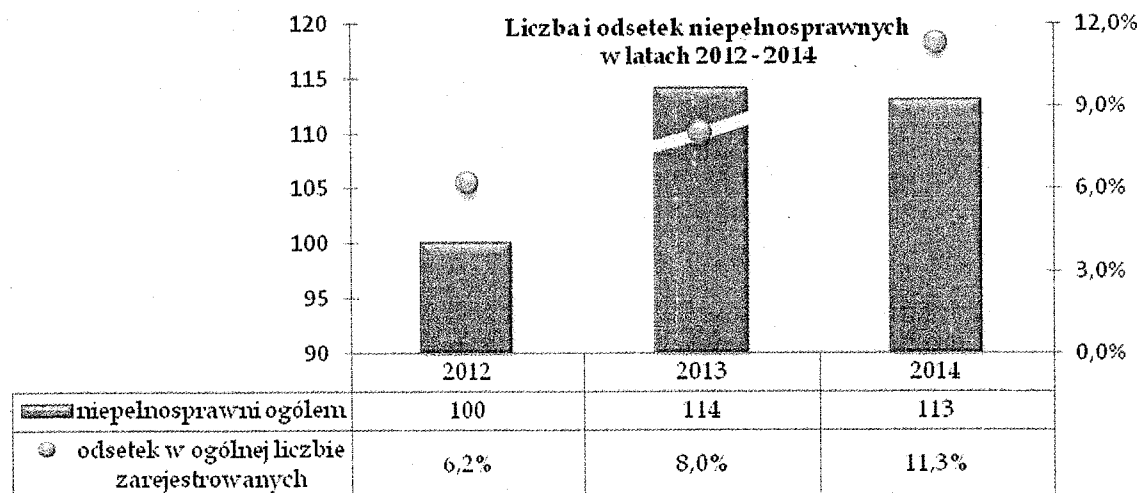
Cechy społeczno-demograficzne, do których należą: płeć, wiek, poziom wykształcenia czy niepełnosprawność mają istotny wpływ na pozycję jednostki na rynku pracy. Stanowią swego rodzaju wyróżnik poszczególnych grup w całej zbiorowości bezrobotnych i poszukujących pracy, z których każda posiada swą własną specyfikę. Grupowanie osób zarejestrowanych w urzędach pracy według cech demograficznych pozwala na uporządkowanie wiedzy na temat czynników determinujących sytuację tych osób na rynku pracy i wyznaczenie głównych problemów, które ich dotyczą.

Osoby niepełnosprawne cechują relatywnie niskie wskaźniki aktywności zawodowej i zatrudnienia. Głównym i często jedynym źródłem utrzymania dla większości z nich są różnego rodzaju renty, zasiłki i świadczenia społeczne. Grupa ta boryka się z poważnymi problemami natury ekonomicznej i społecznej.

Powiat Kępiński jest jednym z powiatów charakteryzujących się najniższą stopą bezrobocia w kraju. W końcu 2014 roku wyniosła ona 5,5% podczas gdy w województwie wielkopolskim ukształtowała się na poziomie 7,8% a w Polsce 11,5%.

Mimo to, problem z uzyskaniem zatrudnienia w powiecie kępińskim miało 972 zarejestrowanych bezrobotnych i 32 poszukujących pracy, z czego odpowiednio 91 osób bezrobotnych niepełnosprawnych, tj. 9,4 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych oraz 22 osoby niepełnosprawne poszukujące pracy, tj. aż 69% ogółu w tej grupie. Natomiast, w skali kraju wskaźnik bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych wyniósł 6% a w województwie wielkopolskim 7,3%.

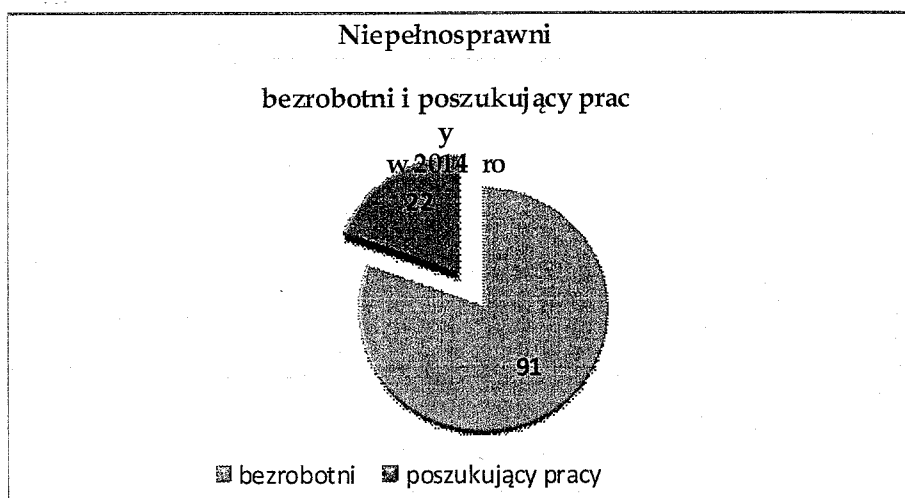
Udział liczby bezrobotnych i poszukujących pracy niepełnosprawnych w 2014 roku w porównaniu z danymi na koniec 2012 roku, wzrósł aż o 13 punktów procentowych.



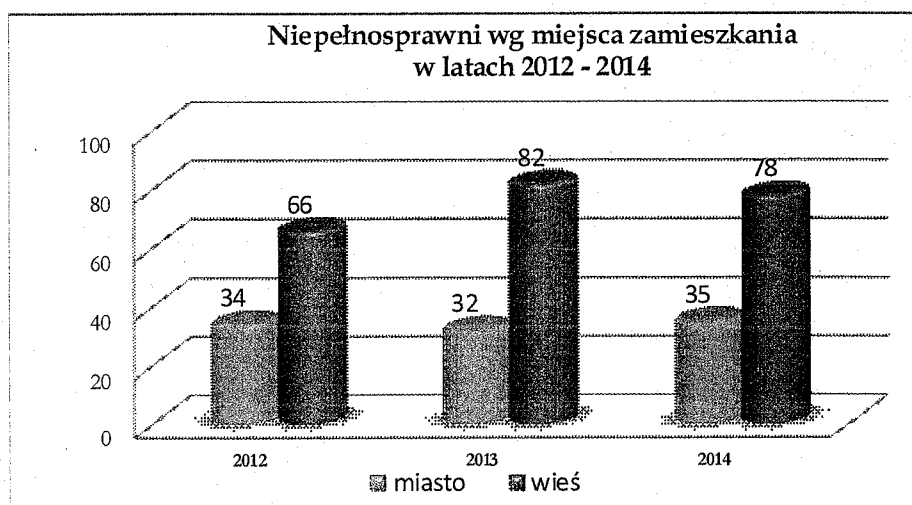
Na przestrzeni 2014 roku w PUP w Kępnie zarejestrowały się 183 osoby niepełnosprawne, z czego 161 osób otrzymało status bezrobotnego, natomiast 22 osoby niepełnosprawnych włączono do ewidencji jako poszukujące pracy. W grupie tej 84,7% to osoby rejestrujące się już po raz kolejny a 92,3% z tej grupy w momencie rejestracji udokumentowało swój powrót do ewidencji z tytułu utraty pracy.

W 2014 roku wykreślono z rejestru urzędu 191 osób niepełnosprawnych (166 bezrobotnych i 25 poszukujących pracy), w tym z powodu podjęcia pracy - 32,74.

Strukturę statusu osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kępnie na koniec 2014 roku przedstawia poniższy wykres.



Wśród osób niepełnosprawnych w powiecie kępińskim najliczniejszą grupą są osoby zamieszkujące tereny wiejskie. Tendencja ta utrzymuje się od 2012r. i na koniec 2014r. osoby niepełnosprawne z tego terenu stanowiły ponad 69%.



Te niekorzystne wskaźniki wynikają z niedoboru miejsc pracy na obszarach wiejskich poza rolnictwem, związanych z niskim rozwojem gospodarczym zwłaszcza w gminach najdalej odsuniętych od aglomeracji miejskiej, stanowiącej główny ośrodek handlowo - przemysłowo - usługowy.

Czynniki ograniczające zatrudnienie osób niepełnosprawnych są bardzo zróżnicowane, bowiem cechuje ich relatywnie niski poziom wykształcenia, naruszenie sprawności organizmu, zły stan zdrowia, kłopoty z adaptacją do nowych warunków, obawa przed konkurencją oraz niskie poczucie własnej wartości.



Osoby posiadające trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy mogą mieć ustalone trzy niżej opisane stopnie niepełnosprawności potwierdzone orzeczeniem.

Do **znacznego stopnia niepełnosprawności** zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

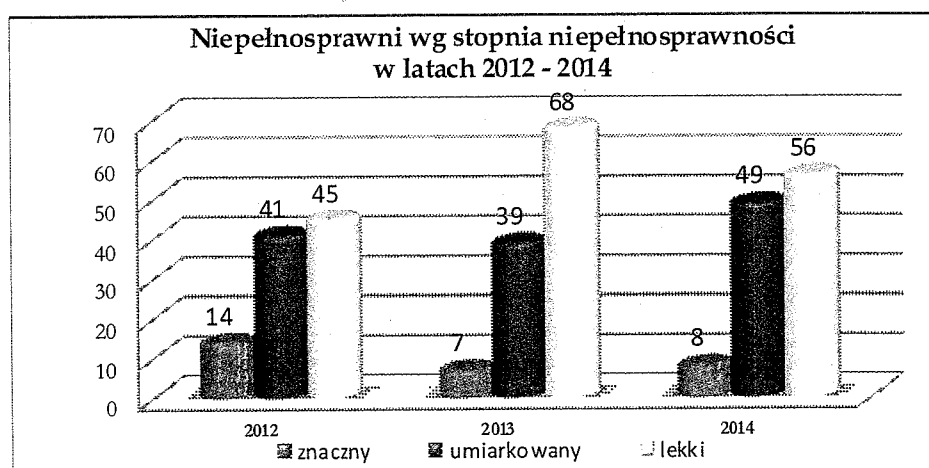
Do **umiarkowanego stopnia niepełnosprawności** zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej lub częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Do **lekkiego stopnia niepełnosprawności** zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

**Niezdolność do samodzielnej egzystencji** oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację.

Zaliczenie osoby do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie wyklucza możliwości zatrudnienia jej u pracodawcy niezapewniającego warunków pracy chronionej, w przypadkach: przystosowania przez pracodawcę stanowiska pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej lub zatrudnienia w formie telepracy.

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kępnie, to w przeważającej części osoby o lekkim stopniu niepełnosprawności, które stanowią 49,6%. Osoby niepełnosprawne wg ich stopnia niepełnosprawności przedstawia poniższy wykres.



Natomiast osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności stanowią 43,4% a ze znacznym stopniem 7% wśród ogółu zarejestrowanych osób niepełnosprawnych.

Większość osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kępnie stanowią osoby o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością fizyczną i psychiczną.

Najczęstszymi przyczynami niepełnosprawności w końcu 2014r. były:

- upośledzenie narządu ruchu (31,8%),
- choroby psychiczne (13,3%),
- choroby układu krążeniowego i oddechowego (11,5%).

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane dotyczące osób niepełnosprawnych wg rodzaju niepełnosprawności w poszczególnych latach.

<b>Rodzaj niepełnosprawności</b>	<b>2012</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>
<b>Upośledzenie umysłowe</b>	1	2	1
<b>Choroby psychiczne</b>	14	14	15
<b>Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu</b>	4	4	7
<b>Całościowe zaburzenia rozwojowe</b>	0	0	1
<b>Choroby narządu wzroku</b>	9	12	7
<b>Upośledzenia narządu ruchu</b>	29	44	36
<b>Epilepsja</b>	8	3	6
<b>Choroby układu oddechowego i układu krążenia</b>	4	8	13
<b>Choroby układu pokarmowego</b>	1	1	4
<b>Choroby układu moczowo-płciowego</b>	1	2	1
<b>Choroby neurologiczne</b>	14	14	8
<b>Inne</b>	15	10	14
<b>Nieustalony</b>	0	0	0

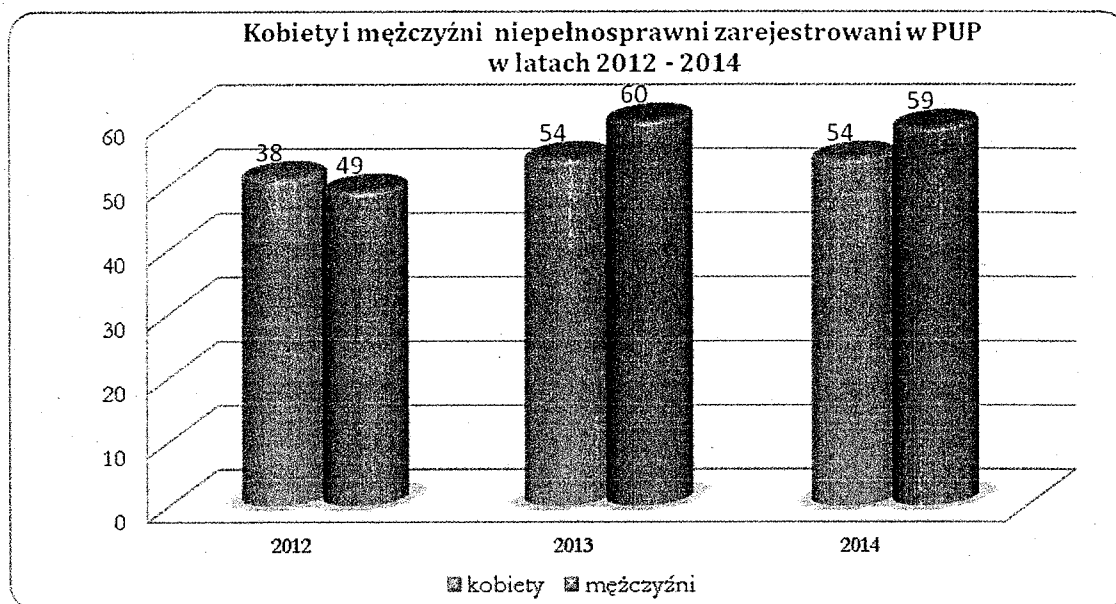
Niepełnosprawność powoduje określone konsekwencje w sferze zawodowej człowieka w postaci ograniczeń możliwości zawodowych i trudności w wykonywaniu samej pracy, a więc niewątpliwie utrudnia pozyskanie zatrudnienia.

Problemy zawodowe z jakimi borykają się zwykle osoby niepełnosprawne związane są z wyborem zawodu, ewentualnie jego zmianą, przygotowaniem się do pracy zawodowej i jej uzyskaniem, adaptacją i utrzymaniem się w zatrudnieniu. Wiele osób z powodu niepełnosprawności nie jest w stanie uzyskać wysokich kwalifikacji, poszukuje więc prac prostych, jednorodnych, o które coraz trudniej jest na rynku pracy.

Bariera tkwi nierzadko w samych osobach niepełnosprawnych, bowiem wiele z nich nisko oceniając swoje możliwości i szanse, nie podejmuje starań o wyrobienie sobie pozycji zawodowej. Bardzo

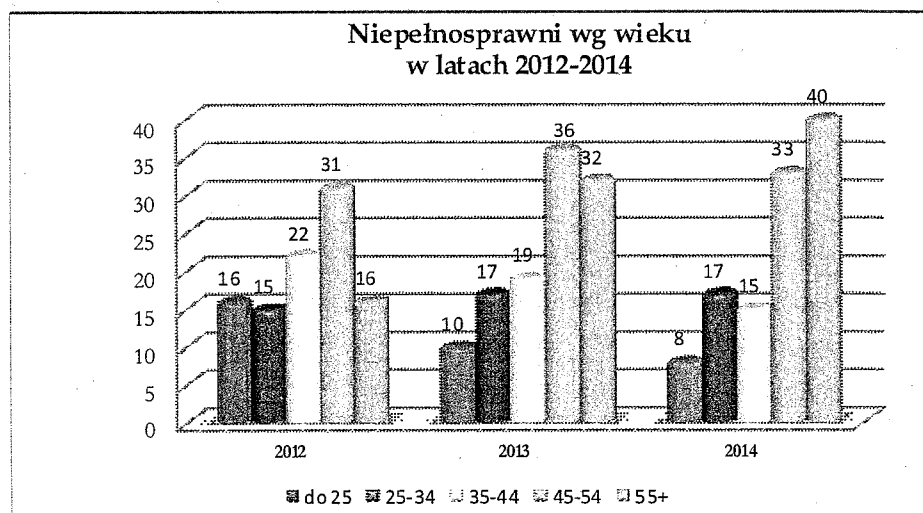
krzywdzący jest dla nich stereotyp osoby niezdolnej do wykonywania normalnych czynności zawodowych.

Wśród osób niepełnosprawnych na 113 osób ogółem, większość stanowili mężczyźni w liczbie 59 osób (52,2%), natomiast liczba kobiet wynosiła 54 osoby (47,8%).



Z przedstawionej powyżej tabeli wynika, iż w latach 2012 – 2014 wśród zarejestrowanych osób niepełnosprawnych dominowali mężczyźni. W ostatnich dwóch latach liczba zarejestrowanych niepełnosprawnych mężczyzn utrzymała się na porównywalnym poziomie.

Wiek jest jedną z cech, która w największym stopniu determinuje pozycję jednostki na rynku pracy. Z dotychczasowych analiz struktury demograficznej zarówno bezrobotnych, jak i poszukujących pracy wynika, że w najgorszej sytuacji znajdują się osoby w przedziałach wiekowych powyżej 45 roku życia, bowiem ich udział wynosił aż 64,6%.

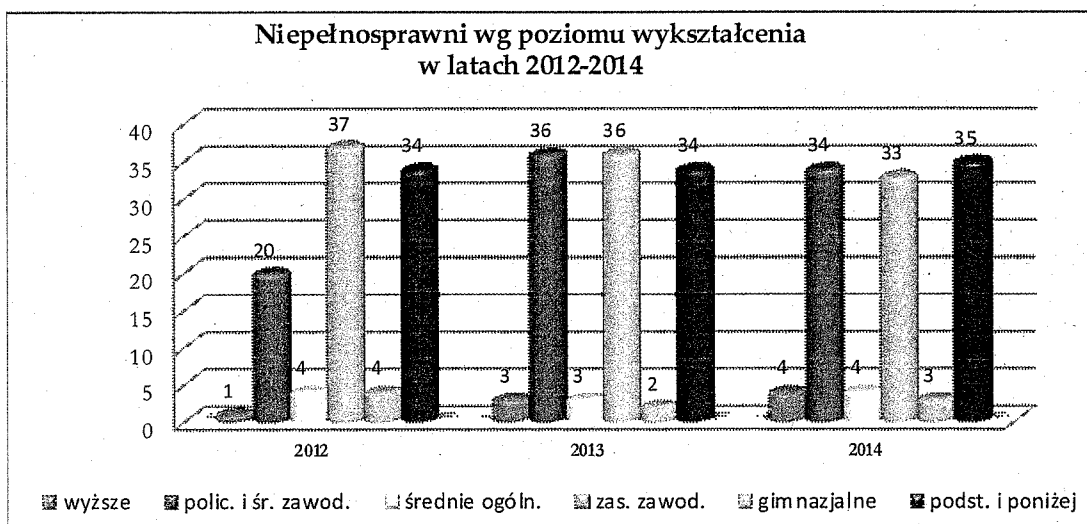


Pozostałe grupy wśród osób niepełnosprawnych kształtowały się następująco: do 25 lat – 8 os., 25-34 lat – 17 osób, 35-44 lata – 15 osób

Starszym osobom trudniej jest znaleźć zatrudnienie. Niepełnosprawni ci są bardziej zagrożeni długotrwałym bezrobociem, co niesie za sobą szereg negatywnych konsekwencji.

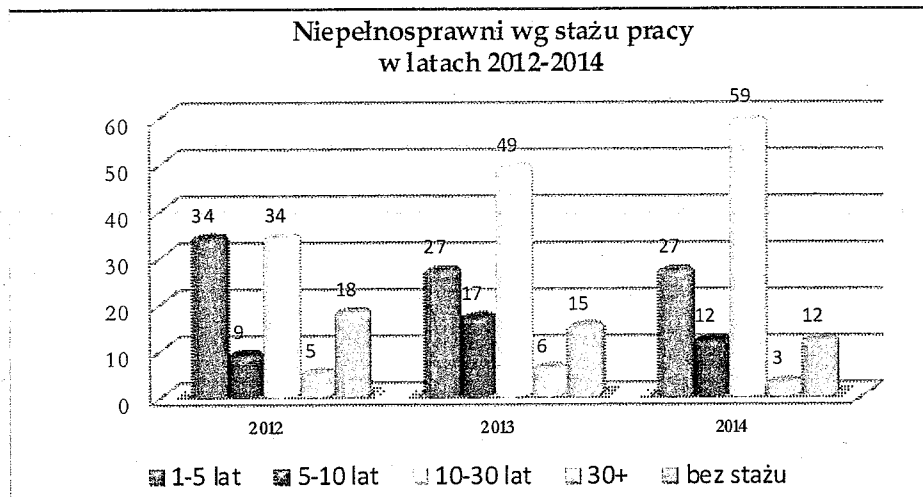
Zjawisko to ma wymiar makroekonomiczny i psychospołeczny. Trudną sytuację w tej grupie obrazuje niski wskaźnik aktywności zawodowej. Osoby te na ogół negatywnie doświadczone w poszukiwaniu zatrudnienia, często wykazują bierną postawę i wycofują się z życia zawodowego, korzystając z różnych źródeł świadczeń społecznych.

Biorąc pod uwagę kryterium poziomu wykształcenia, w końcu 2014 roku 38 osób niepełnosprawnych posiadało wykształcenie gimnazjalne lub niższe, tj. 33,6% ogółu osób niepełnosprawnych. Natomiast wykształceniem policealnym i średnim zawodowym legitymowały się 34 osoby, a zasadniczym zawodowym 33 osoby. Z kolei osoby z wykształceniem wyższym stanowią najmniej liczną grupę osób niepełnosprawnych bowiem zaledwie 4 osoby i na tym samym poziomie odnotowano osoby z wykształceniem średnim ogólnym. A zatem, niepełnosprawni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kępnie najczęściej posiadali wykształcenie na poziomie zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym bądź niższym. Stosunkowo niski był udział osób z wykształceniem wyższym i średnim ogólnym. Poniższy wykres przedstawia osoby niepełnosprawne wg poziomu wykształcenia na przestrzeni poszczególnych lat.



Przeobrażenia gospodarki, z jakimi mamy do czynienia, bardzo silnie wpływają na preferencje pracodawców i wymogi stawiane potencjalnym pracownikom o wysokich kompetencjach i kwalifikacjach zawodowych. Dlatego też, problem pozostawania bez pracy jest szczególnie dotkliwy dla osób niepełnosprawnych, które nie posiadają odpowiednich kwalifikacji zawodowych i doświadczenia zawodowego. Tak więc, ich umiejętności często nie przystają do wymogów lokalnego rynku pracy i nie nadążają za postępem technologicznym.

Analiza posiadanej przez osoby niepełnosprawne stażu pracy dostarcza informacji na temat zdobytego dotychczas doświadczenia zawodowego i możliwości konkurowania na rozwijającym się rynku pracy.



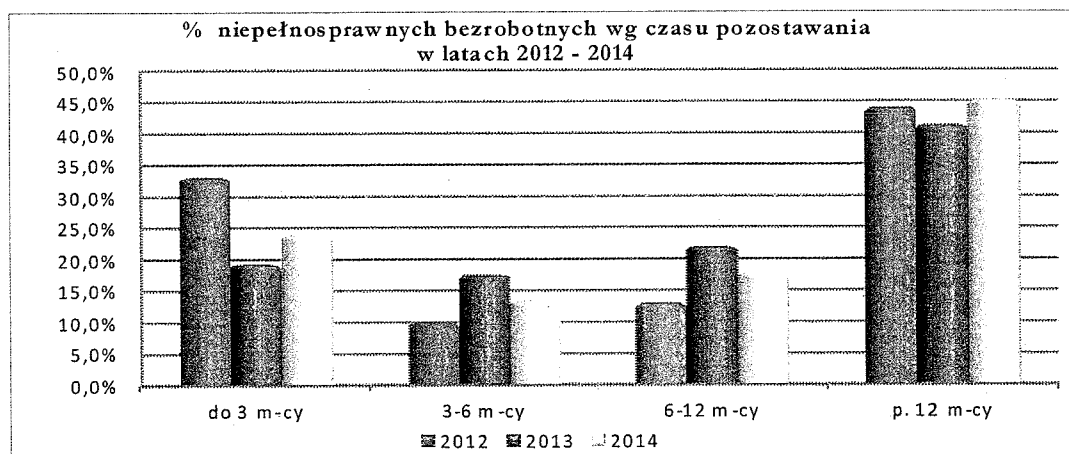
Wśród osób niepełnosprawnych, największy odsetek stanowiły osoby ze stażem pracy w granicach 10-30 lat – 59 osób (52,2%), kolejną grupą pod względem liczebności były osoby ze stażem pracy 1-5 lat – 27 osób (23,9%), bez stażu – 12 osób (10,6%) oraz ze stażem 5-10 lat – 12 osób. (10,6%). Najmniej licznie reprezentowana była grupa osób ze stażem powyżej 30 lat – 3 os. (2,7%).

Tak więc, nienajlepiej wyglądała sytuacja osób niepełnosprawnych pod względem stażu pracy. W grupie tej ponad 10% nie miało żadnego doświadczenia zawodowego. Natomiast kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu nie posiadało 37,2%. W najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy pozostawały osoby niepełnosprawne z poważnymi dysfunkcjami i nieposiadające doświadczenia zawodowego.

Czas pozostawania w bezrobociu jest kolejnym czynnikiem mającym istotny wpływ na pozycję danej osoby na rynku pracy. Analiza danych pod tym względem wykazuje, iż najliczniejszą grupą wśród osób niepełnosprawnych są osoby zarejestrowane powyżej 12 miesięcy, które na koniec 2014r. stanowiły 45,1 % w liczbie 51 os.

Dużo mniejszy udział stanowią grupy osób pozostających bez pracy przez okres do 3 m-cy – 27 os. (23,9%), 6-12 m-cy – 20 os. (17,7%) oraz 3-6 m-cy – 15 os. (13,3%).

Poniższy wykres przedstawia udział osób niepełnosprawnych wg czasu pozostawania bez pracy.



W 2014 roku wydłużył się czas pozostawania bez pracy omawianej grupy bezrobotnych – 45,1% niepełnosprawnych nie znajduje zatrudnienia przez okres ponad 1 roku. Taka sytuacja potwierdza teorię, iż osoby niepełnosprawne znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy i zagrożone są wykluczeniem społecznym.

Im dłuższy czas pozostawania w rejestrach urzędu pracy, tym trudniejszy powrót do aktywności zawodowej. Kolejne niepowodzenia powodują, że stają się coraz mniej aktywne i coraz bardziej wycofane z życia zawodowego. Często mówi się, że tracą tzw. „nawyk pracy”, ich kwalifikacje stają się coraz mniej aktualne. Osoby długotrwale bezrobotne\* to grupa, w której zazwyczaj równocześnie występują inne problemy – różnego rodzaju patologie społeczne, m.in. alkoholizm czy bieda. Z jednej strony długotrwale bezrobocie jest czynnikiem generującym te problemy, z drugiej – ich konsekwencją.

Zbyt długie oczekiwanie na podjęcie zatrudnienia ma szczególne znaczenie dla osób niepełnosprawnych pozostających bez pracy, bowiem powoduje proces zawodowego, społecznego, ekonomicznego, psychicznego, a nawet fizycznego degradowania jednostki, zwłaszcza wówczas gdy samo zjawisko nabiera charakteru chronicznego. Zatem do następstw tej sytuacji należą:

- zagrożenie materialnej podstawy egzystencji jednostki (rodziny) - prowadzi ono zawsze do obniżenia standardu życia, w konsekwencji generuje biedę i ubóstwo,
- kryzys tożsamości – subiektywne poczucie utraty własnej wartości, użyteczności, stany depresyjne oraz lęk o własną przyszłość w poczuciu braku jakiegokolwiek wpływu na własne życie,
- destabilizacja życia rodzinnego – wzrost konfliktów i nieporozumień na tle problemów z ukształtowaniem ról małżeńsko-rodzinnych w nowej sytuacji, kłopoty rodzinne stają się powszechniejsze, rośnie wskaźnik rozwodów,
- dysfunkcje w zakresie zdrowia fizycznego - znamienne są przede wszystkim dysfunkcje o charakterze stresogennym. Stres jest przyczyną rosnącej zapadalności na choroby serca, wylewy, wpływa na szerzenie się alkoholizmu,
- izolacja społeczna – odsuwanie się kręgu znajomych.

Pozostawanie więc bez pracy przez dłuższy okres czasu, w konsekwencji wywołuje przyrost konfliktów społecznych i zachowań patologicznych.

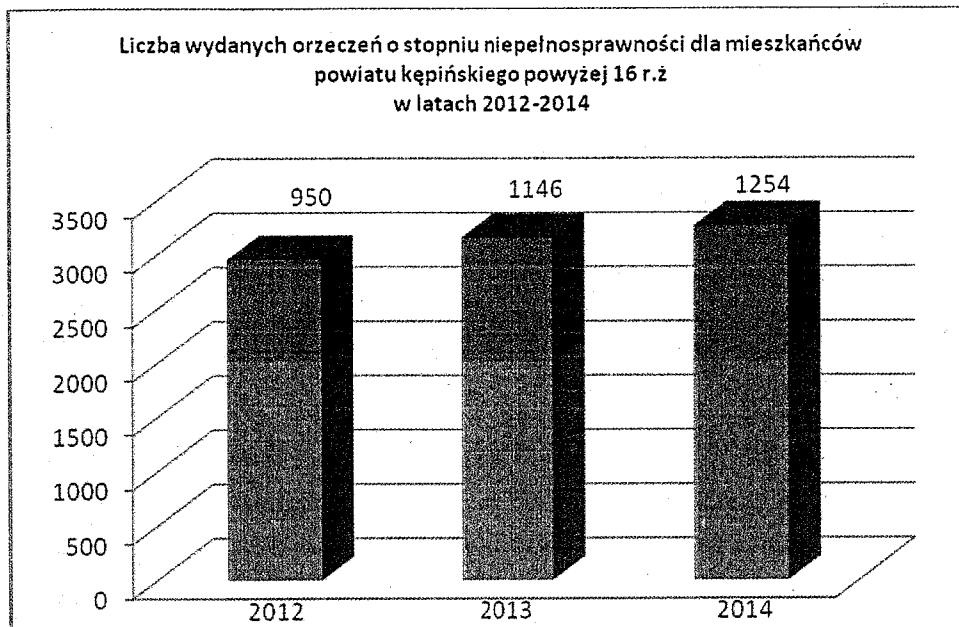
---

\* **długotrwale bezrobotny** – bezrobotny pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

#### IV. Dane PZOON Kępno dotyczące orzeczeń o stopniu niepełnosprawności

Orzecznictwo dla osób dorosłych dzieli się na orzecznictwo do celów rentowych (wydane przez ZUS i KRUS) oraz do celów poza rentowych (wydawane przez PZOON). Na potrzeby niniejszego materiału wykorzystano dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kępnie w latach 2012-2014.

Wykres nr 1 Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w latach 2012-2014



Liczba wydanych orzeczeń z roku na rok wzrasta, łącznie w latach 2012-2014 Zespół wydał 3.350 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia. Najwięcej wydano orzeczeń z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 1.750, co stanowi 52,4% wszystkich orzeczeń, następnie ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 1.000, stanowiące 29,8% ogółu i z lekkim stopniem niepełnosprawności – 600 orzeczeń, stanowiące 17,8% ogółu.

Tab. Nr 1 Liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych dla osób w wieku 16 lat i więcej według stopnia niepełnosprawności w latach 2012-2014

Lata	2012	2013	2014	Łącznie 2012-2014
Liczba wydanych orzeczeń ze znacznym stopniem niepełnosprawności	338	332	330	1.000
Liczba wydanych orzeczeń z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	439	621	690	1.750
Liczba wydanych orzeczeń z lekkim stopniem niepełnosprawności	173	193	234	600

Jak wynika z wyżej przedstawionej tabeli, na przestrzeni trzech lat, liczba orzeczeń ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności utrzymuje się na podobnym poziomie, natomiast w przypadku lekkiego stopnia niepełnosprawności w 2014 roku nastąpił wzrost w porównaniu do roku 2012- o 35%.

Poniżej przedstawiona została tabela obrazująca liczbę orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w poszczególnych gminach. Spośród gmin wiejskich najwięcej dorosłych osób niepełnosprawnych zamieszkuje gminę Baranów- 428 osób i Bralin-346 osób, najmniej zaś gminę Perzów- 133 osoby i Łęka Opatowska- 187 osób.

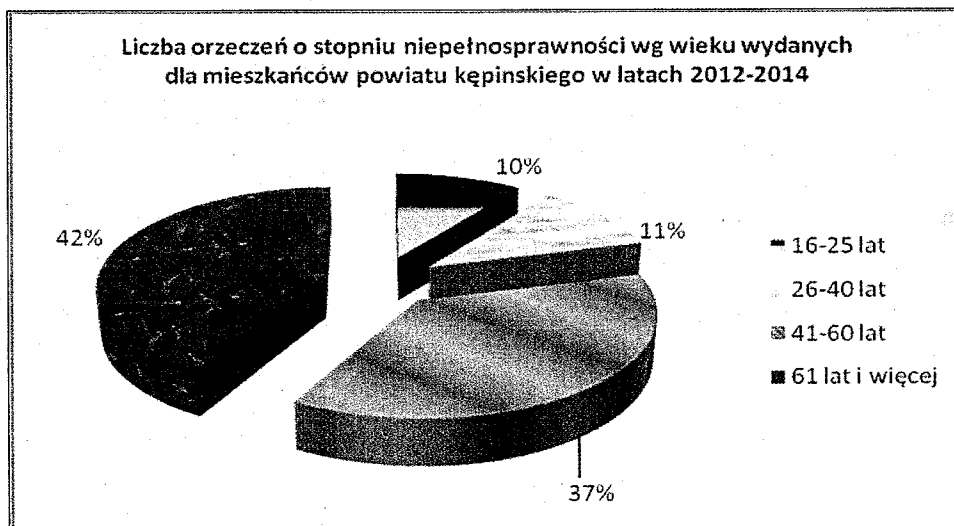
Tab. nr 2 Liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych dla osób w wieku 16 lat i więcej według podziału na gminy w latach 2012-2014

Lp.	Gmina	Lata			Łącznie 2012-2014
		2012	2013	2014	
1	Baranów	127	135	166	428
2	Bralin	103	108	135	346
3	Kępno miasto	350	391	431	1.172
4	Kępno –obszar wiejski	178	235	244	657
5	Łęka Opatowska	41	72	74	187
6	Perzów	33	48	52	133
7	Rychtal	50	76	66	192
8	Trzcinica	68	81	86	234
	Ogółem	950	1.146	1.254	3.350

Liczbowy oraz procentowy podział wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w latach 2012-2014 dla mieszkańców powiatu kępińskiego wg wieku kształtuje się następująco:

- 16-25 lat – 309 orzeczeń;
- 26-40 lat – 379 orzeczeń;
- 41-60 lat – 1.248 orzeczeń;
- 61 lat i więcej – 1.414 orzeczeń

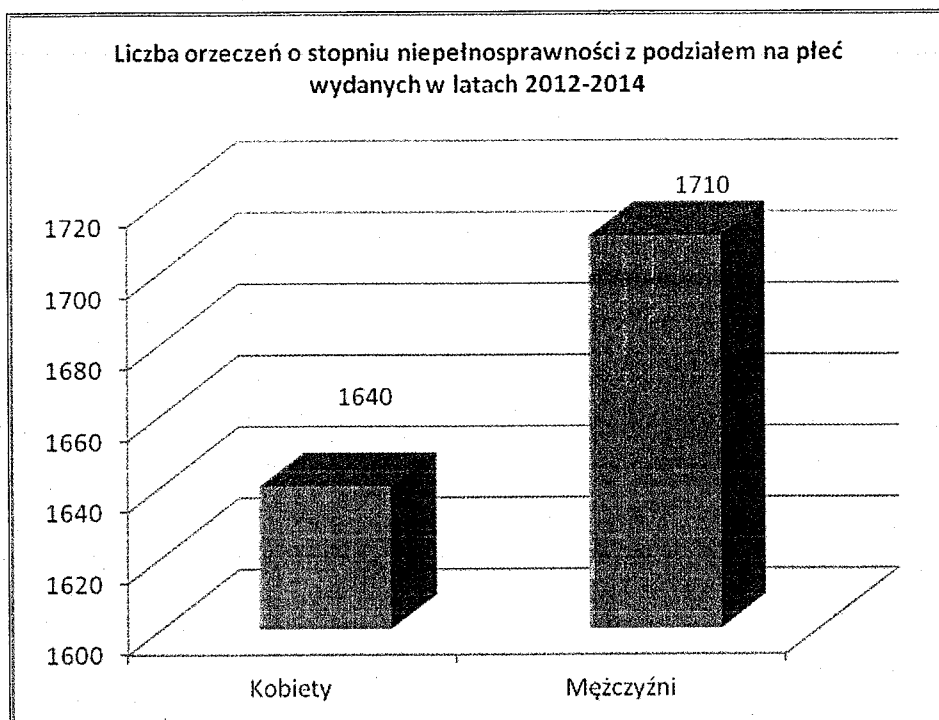
Wykres nr 2. Procentowy podział wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w latach 2012-2014 dla mieszkańców powiatu kępińskiego wg wieku



Niepełnosprawnych mężczyzn zamieszkujących powiat kępiński jest nieznacznie więcej, stanowią oni 51% wszystkich wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w latach 2012-2014.



Wykres nr 3 Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w latach 2012-2014 dla mieszkańców powiatu kępińskiego z podziałem na płeć



Z danych zawartych w przedstawionej poniżej tabeli wynika, że największą liczbę stanowią osoby z dysfunkcją narządu ruchu (30,1%). Mniejszą grupę tworzą osoby cierpiące na choroby układu oddechowego i krążenia (23,13%) oraz osoby ze schorzeniami: endokrynologicznymi, metabolicznymi, zaburzeniami enzymatycznymi, chorobami zakaźnymi i odzwierzęcymi, zeszpeceniami, chorobami układu krwiotwórczego (12,12%).

Tab. nr 3 Liczba osób niepełnosprawnych wg schorzeń w oparciu o wydane orzeczenia w latach 2012-2014

Rodzaj schorzenia	Stopień niepełnosprawności						Ogółem
	ZNACZNY		UMIARKOWANY		LEKKI		
	Udział liczbowy	Udział procent.	Udział liczbowy	Udział procent.	Udział liczbowy	Udział procent.	
01 - U	42	3,0	74	2,9	14	2,0	130
02 - P	60	4,3	104	4,1	59	8,1	223
03 - L	43	3,0	111	4,4	55	7,6	209
04 - O	50	3,5	105	4,2	40	5,5	195
<b>05 - R</b>	<b>268</b>	<b>19,0</b>	<b>850</b>	<b>33,9</b>	<b>278</b>	<b>38,3</b>	<b>1.396</b>
06 - E	12	0,8	57	2,3	13	1,8	82
<b>07 - S</b>	<b>320</b>	<b>22,7</b>	<b>610</b>	<b>24,3</b>	<b>144</b>	<b>19,8</b>	<b>1.074</b>
08 - T	52	3,7	54	2,2	15	2,1	121
09 - M	83	6,0	64	2,6	6	0,8	153
10 - N	271	19,2	159	6,3	64	8,8	494
<b>11 - I</b>	<b>205</b>	<b>14,5</b>	<b>320</b>	<b>12,8</b>	<b>38</b>	<b>5,2</b>	<b>563</b>
12 - C	4	0,3	0	0	0	0	4
Ogółem	1.410	100	2.508	100	726	100	4.644

objaśnienia

01-U – upośledzenie umysłowe,

02-P – choroby psychiczne,

03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,

04-O – choroby narządu wzroku,  
05-R – upośledzenie narządu ruchu,  
06-E – epilepsja,  
07-S – choroby układów oddechowego i krążenia,  
08-T – choroby układu pokarmowego,  
09-M – choroby układu moczowo-płciowego,  
10-N – choroby neurologiczne,  
11-I – inne, w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego,  
12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe

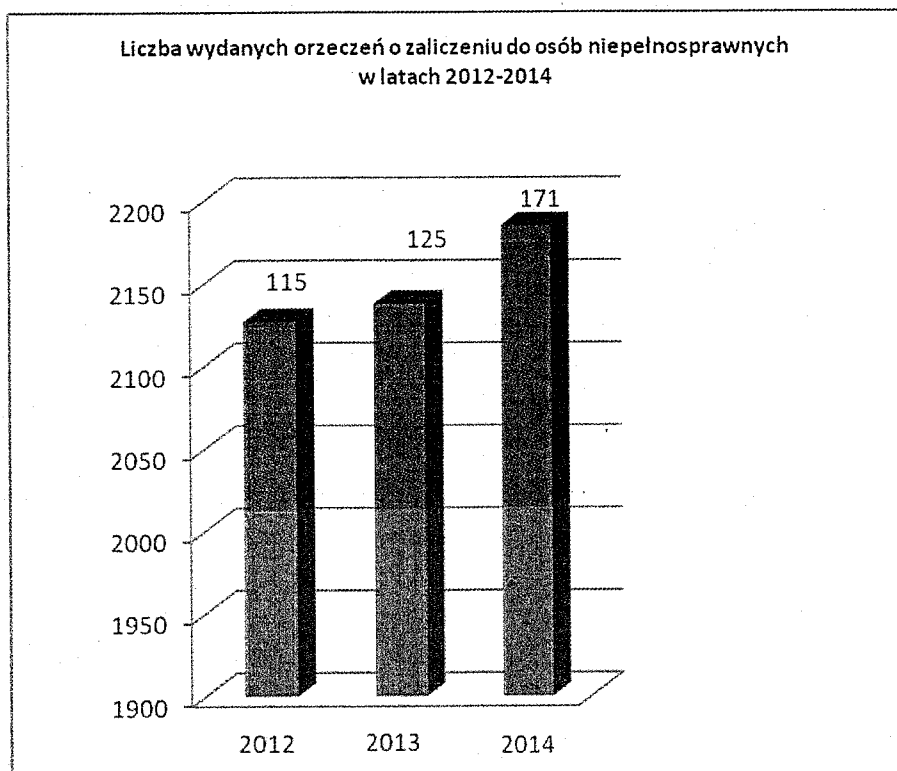
Analizując powyższe dane za zadanie priorytetowe należy uznać pomoc osobom niepełnosprawnym w likwidacji barier architektonicznych m.in. poprzez budowę podjazdów do budynków, poszerzanie drzwi wejściowych, przystosowanie pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, zakładanie poręczy, wytyczanie miejsc parkingowych dla niepełnosprawnych interesantów, dostosowywanie przejść i zakładanie sygnalizacji dla niepełnosprawnych pieszych, udzielanie dofinansowań do sportu, kultury, turystyki i rekreacji oraz zaopatrzenie niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Istotnym zadaniem jest również aktywizacja zawodowa tej grupy – pomoc w pozyskiwaniu pracy oraz stworzenie możliwości przekwalifikowania się, a także dokształcania.

## V. Dane PZOON Kępno dotyczące orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych

Wydawaniem orzeczeń dla dzieci zajmuje się PZOON. Orzecznictwo o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych obejmuje dzieci do lat 16. Poniżej przedstawiono dane dotyczące orzeczeń wydanych przez Zespół w latach 2012-2014.

Wykres nr 4 Liczba wydanych orzeczeń dla dzieci do 16 roku życia w latach 2012-2014



Liczba wydanych orzeczeń z roku na rok wzrasta, łącznie w latach 2012-2014 Zespół wydał 411 orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych dla dzieci do 16 roku życia. Najwięcej wydano orzeczeń dla dzieci w wieku 8-16 lat – 190, co stanowi 46,3% wszystkich orzeczeń, następnie dla dzieci w wieku 0-3 – 115, stanowiące 28,2% ogółu i dla dzieci w wieku 4-7 – 105 orzeczeń, stanowiące 25,5% ogółu.

Tab. nr 4 Liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych dla osób w wieku do 16 lat w latach 2012-2014

Lata	2012	2013	2014	Łącznie 2012-2014
Liczba wydanych orzeczeń dla dzieci w wieku 0-3	28	31	56	115
Liczba wydanych orzeczeń dla dzieci w wieku 4-7	35	34	36	105
Liczba wydanych orzeczeń dla dzieci w wieku 8-16	52	59	79	190

Jak wynika z wyżej przedstawionej tabeli, na przestrzeni trzech lat liczba orzeczeń dla dzieci wieku 4-7 lat utrzymuje się na podobnym poziomie, natomiast w przypadku dzieci w przedziałach 0-3 lat oraz 8-16 lat nastąpił znaczny wzrost w porównaniu do roku 2012, odpowiednio o 100% i 66%.

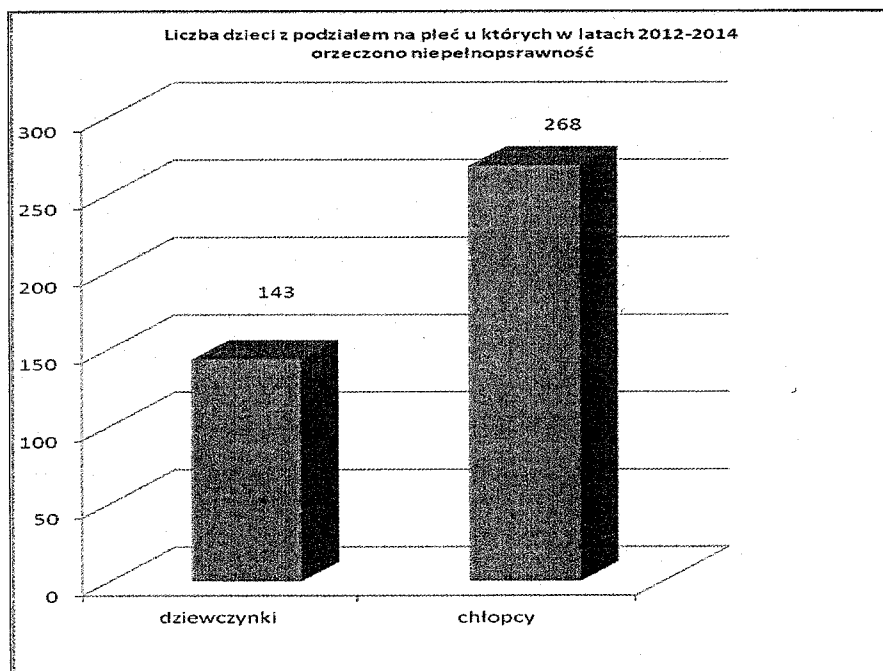
Poniżej przedstawiona została tabela obrazująca liczbę orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych w poszczególnych gminach. Spośród gmin wiejskich najwięcej dzieci niepełnosprawnych zamieszkuje gminę Baranów- 60 dzieci, Trzcinica- 43 dzieci i Rychtal- 41 dzieci, najmniej zaś gminę Perzów-12 dzieci.

Tab. nr 5 Liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych dla osób w wieku do 16 roku życia według podziału na gminy w latach 2012-2014

Lp.	Gmina	Lata			Łącznie 2012-2014
		2012	2013	2014	
1	Baranów	14	16	30	60
2	Bralin	10	11	16	37
3	Kępno miasto	27	27	39	93
4	Kępno –obszar wiejski	28	26	34	88
5	Łęka Opatowska	11	9	17	37
6	Perzów	4	6	2	12
7	Rychtal	10	12	19	41
8	Trzcinica	11	18	14	43
	Ogółem	115	125	171	411

Niepełnosprawnych chłopców zamieszkujących powiat kępiński jest znacznie więcej, stanowią oni 65% wszystkich wydanych orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych orzeczonych w latach 2012-2014.

Wykres nr 4 Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych w latach 2012-2014 dla mieszkańców powiatu kępińskiego z podziałem na płeć



Z danych zawartych w przedstawionej poniżej tabeli wynika, że największą liczbę stanowią dzieci cierpiące na choroby układu oddechowego i krążenia (19,2%), to schorzenie jest przeważające w każdej grupie wiekowej. Mniejszą grupę tworzą dzieci z chorobami neurologicznymi (14,4%) oraz

osoby ze schorzeniami: endokrynologicznymi, metabolicznymi, zaburzeniami enzymatycznymi, chorobami zakaźnymi i odzwierzęcymi, zeszpeceniami, chorobami układu krwiotwórczego, (15,9%).

Tab. nr 6 Liczba osób niepełnosprawnych wg schorzeń w oparciu o wydane orzeczenia w latach 2012-2014

Lp.	Przyczyny niepełnosprawności	Wiek						Ogółem	
		0 - 3		4 - 7		8 - 16		u. l	u. pr.
		u.l.	u. pr.	u. l.	u. pr.	u. l.	u. pr.		
1.	01 - U	2	1,5	12	9,9	19	8,4	33	6,9
2.	02 - P	0	0	2	1,7	8	3,5	10	2,1
3.	03- L	4	3,1	13	10,7	14	6,2	31	6,5
4.	04- O	8	6,2	9	7,4	23	10,1	40	8,4
5.	05 - R	13	10,0	5	4,1	25	11,0	43	9,0
6.	06- E	5	3,8	11	9,1	17	7,5	33	6,9
7.	07 - S	24	18,5	30	24,8	38	16,7	92	19,2
8.	08 - T	1	0,8	2	1,7	3	1,3	6	1,3
9.	09 - M	7	5,4	6	5,0	3	1,3	16	3,3
10	10 - N	30	23,1	15	12,4	24	10,6	69	14,4
11	11 - I	30	23,1	9	7,4	37	16,3	76	15,9
12	12 - C	6	4,5	7	5,8	16	7,1	29	6,1
	<b>RAZEM</b>	130	100	121	100	227	100	478	100

objaśnienia

01-U – upośledzenie umysłowe,

02-P – choroby psychiczne,

03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,

04-O – choroby narządu wzroku,

05-R – upośledzenie narządu ruchu,

06-E – epilepsja,

07-S – choroby układów oddechowego i krążenia,

08-T – choroby układu pokarmowego,

09-M – choroby układu moczowo-płciowego,

10-N – choroby neurologiczne,

11-I – inne, w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego,

12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe

Dokonując analizy powyższego zagadnienia należy stwierdzić, że największa liczba dzieci niepełnosprawnych, to dzieci w wieku szkolnym, dlatego więc należy podjąć działania w celu tworzenia klas integracyjnych w szkołach.

Dla prawidłowego rozwoju dziecka niepełnosprawnego bardzo istotny jest kontakt ze zdrowymi dziećmi. Wspólna nauka, zabawa pomaga w integracji, wzbogacając przy tym zdrowych rówieśników, ucząc ich odpowiedzialności, szacunku i cierpliwości dla ograniczeń i realistycznego spojrzenia na rzeczywistość. Jest to też grupa potencjalnych beneficjentów realizowanych zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej.

## VI. Analiza SWOT

Bardzo użyteczną metodą przy określaniu priorytetów rozwojowych jest coraz powszechniej stosowana analiza SWOT. Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu). Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie przed nią stoją. Analizę tę można z powodzeniem zastosować do dowolnego przedsięwzięcia, łącznie z programowaniem strategicznym. Wnikliwe opracowanie SWOT jest istotnym etapem procesu planowania strategicznego. Przy właściwym opracowaniu stanowi punkt wyjściowy dla określania celów strategicznych oraz projektów socjalnych.

Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

- ⇒ siły – wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną,
- ⇒ słabości – wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną,
- ⇒ szanse – zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów,
- ⇒ zagrożenia – zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów.

	Czynniki POZYTYWNE	Czynniki NEGATYWNE
Czynniki WEWNĘTRZNE	S ATUTY	W SŁABOŚCI
Czynniki ZEWNĘTRZNE	O SZANSE	T ZAGROŻENIA

W pierwszym etapie przygotowywania Programu w ramach zorganizowanych Warsztatów Partnerstwa Lokalnego „Edukacja – Praca - Rynek Pracy”, dokonano analizy czynników pod kątem polityki zatrudnienia i działań mogących mieć wpływ na poprawę sytuacji na rynku pracy. Wnioski zdefiniowane podczas panelu warsztatowego pozwoliły na opracowanie Beczki zasobów i problemów społeczno gospodarczych w gminach i w powiecie kępińskim.

# BECZKA LOKALNYCH ZASOBÓW I PROBLEMÓW POWIATU KĘPIŃSKIEGO

Urząd Marszałkowski,  
Ministerstwo Finansów,  
Urząd Wojewódzki,  
Subwencje w tym  
oświatowe (obcinate) (x3),  
EFS – środki unijne,  
dotacje, Fundusz Pracy,  
OHP, PFRON, refundacja  
składek ZUS, refundacja  
zwrotów kosztów szkoleń

Stowarzyszenia, Spółdzielnie Socjalne (x3), Fundacje (x2),  
Lokalna Grupa Działania "Wrota Wielkopolski" (x2),  
PNWM, Fundacja WBK, Fun. Rozwoju Systemu  
Edukacji, Fun. dzieci i Młodzieży, Polsko-Amerykańska  
Fun. Wolności, Stow.e „Cor unum”, Stow. „Apertus”,  
Stow. „Uśmiech”, Fun. Rozwoju Systemu Edukacji,  
Polsko-Niemiecka współpraca młodzieży, Oratorium,  
Projekt Leonarda da Vinci, Erasmus + Sokrates, Związek  
Emerytów i Rencistów, CKU, OHP.

Fundusze unijne (x3): place zabaw,  
gospodarstwa rolne, świetlice,  
szkoły, szpitale, zabytki, szkolenia  
nauczycieli (Erasmus Plus,  
Europejski Fundusz Społeczny,  
PWMW, PFRON, POKL, WRPO,  
PROW, Lokalna Grupa Działania  
„Wrota Wielkopolski”, Fundusze  
Norweskie, banki, kredyty,

## IMPORT

Nowe technologie  
z obsługą i  
doradztwem  
technicznym (x4);  
maszyny, materiały  
np. tapicarskie  
(x4); maszyny  
domowe; akcesoria  
meblowe; wymiana  
doświadczeń  
(wiedza i  
umiejętności w tym  
wizyty partnerskich  
szkół i samorządów  
lokalnych); siła  
robocza (x3);  
pianka  
poliuretanowa,  
plyta wiórowa,  
samochody, środki  
transportu,  
surowce.

## EKSPORT

Meble (x5),  
akcesoria meblowe  
(x2), Przemysł  
metalowy:  
konstrukcje i  
akcesoria metalowe  
(x4), żywność –  
dobrej jakości (x2),  
produkty  
wytworzone przez  
lokalnych  
producentów (x2),  
rolnictwo (x2), siła  
robocza,  
wykwalifikowana  
kadra (x3),

## POWIAT KĘPIŃSKI

### ZASOBY:

Niski poziom bezrobocia (x5) – 16 tysięcy osób pracujących, 5600 firm w naszym powiecie, zagłębie meblarskie (x5), pracodawcy prężnie działający, Dworzec PKP (odnowiony) (x3), dobre położenie geograficzne (x2) i komunikacyjne (x3), blisko do lotniska (Wrocław), segregacja śmieci, Zakład Zagospodarowania Odpadami, walory turystyczno-rekreacyjne (x2), ścieżki rowerowe (x4), miasteczko rowerowe, baza rekreacyjno-sportowa, kawiarnie, skatepark, siłownie, ORLIKI, stadiony, wysoki standard szkół i placówek oświatowych (x4), wykształcona i dobrze przygotowana kadra (x2), 48 placówek edukacyjnych (x2), Uczelnia Wyższa, Uniwersytet III Wieku, zdrowa żywność, dobre zasoby naturalne, wyposażenie młodzieży w dodatkowe certyfikaty, współpraca z PUP-em (młoda, kompetentna kadra, dobra komunikacja), otwartość na współpracę z władzami starostwa, dobrze działające urzędy, dużo ofert pracy, wymiana doświadczeń, pozytywna konkurencja, Warsztaty Kępińskiego Partnerstwa Lokalnego, dobra infrastruktura (x2), więcej eksportu niż importu, pracodawcy, którzy wiedzą czego chcą, właściwe pozyskanie funduszy unijnych (x2), kapitał ludzki (w tym dzieci, młodzież) (x2), ziemia w tym ziemia rolnicza pod inwestycje (x2), konkursy – rozwój kulturalny u młodych ludzi, dobra lokalizacja (x2), rozwijający się szpital, ośrodki wsparcia, OHP (x2), organizacje pozarządowe, III sektor, dziedzictwo kulturowe, ośrodki kulturalne, wsparcie władz lokalnych i partnerów, inwestycje infrastrukturalne, walory przyrodnicze, kapitał lokalny (ziemia, domy, nieruchomości, lokaty, samochody, środki transportu) (x2), wysokie PKB, Zawodowa Staż Pożarna, Warsztat Terapii Zajęciowej, lokalne media (telewizja, prasa, radio), wielopokoleniowy biznes, Sąd Rejonowy, współpraca zagraniczna – miasta partnerskie, innowacyjność.

### PROBLEMY:

Brak wystarczającej liczby żłobków i przedszkoli (x2), brak hoteli, brak zjazdu na S8 w Kępnie, brak obwodnicy drogi krajowej nr 11, niż demograficzny, niskie zarobki (najniższa średnia krajowa) (x2), szara strefa (x2), problemy komunikacyjne (PKP, PKS) (x2), brak komunikacji miejskiej, niskie nakłady na kulturę i sport, brak rozrywki (kino), brak galerii handlowej, młodzież nie chce się kształcić w zawodach deficytowych mimo posiadanej bazy, zła oferta edukacyjna (brak konkretnych specjalizacji dostosowanych do rynku pracy), brak kontaktu młodzieży z rynkiem pracy „młodzież nie chce się uczyć w tym kierunku”, brak konkretnych umiejętności, kwalifikacji, kompetencji, słabo rozwinięta turystyka, niewykorzystanie bogactwa terenu, brak specjalistów, emigracja specjalistów za granicę, słaba współpraca z władzami Gminy Kępno, brak przedstawicieli Gminy Kępno w Warsztatach Kępińskiego Partnerstwa Lokalnego, mentalność władzy (dobry fachowiec – szacunek), zawężone specjalizacje (dla kobiet np. szwaczka, krawcowa), małe różnicowanie ofert pracy – monopol meblowy, mało elastyczne formy zatrudnienia (kobiety powracające po macierzyństwie, osoby niepełnosprawne) brak bazy lokalnej (mieszkań dla młodych) wykluczenie z innych dotacji „młodzi na start”, brak specjalnej strefy ekonomicznej, brak dotacji i wsparcia dla dużych firm!!, słabe wsparcie dla firm istniejących na runku, małe firmy nie posiadają certyfikatów, mało gospodarstw ekologicznych, niski poziom recyklingu, zatrucie ekologiczne (wzrost zachorowań na nowotwory), mało specjalistów w służbie zdrowia, niepełnosprawni, brak studiów kształcących w kierunku technicznym, niska baza rehabilitacyjna.

## PLN EURO



kapitał ludzki: odpływ  
wykształconej młodzieży  
do dużych miast (x4),  
wyjazd młodzieży do pracy  
zagranicę (x5), wyjazd  
całych rodzin za granicę do  
pracy „za chlebem” (rodzin  
w wieku produkcyjnym)  
(x4), zatrudnienie osób z  
innych powiatów,  
programy- bo nie  
posiadamy środków na  
wkład własny, zakupy poza  
Kępnem (Ostrów Wlkp.,  
Wrocław), szara strefa  
(podatki), ukryte  
bezrobocie, fałszowanie  
rzeczywistych dochodów  
dla zasiłków, kapitał  
finansowy, informacje,  
inwestycje, brak  
możliwości aktywnego  
spędzenia czasu (basen,  
kino, teatr, galeria  
handlowa), brak  
wystarczającej bazy  
turystycznej, sprzedaż  
internetowa.

## PLN EURO

kapitał finansowy,  
informacje,  
inwestycje, brak  
możliwości aktywnego  
spędzenia czasu  
(basen, kino, teatr,  
galeria handlowa),  
brak wystarczającej  
bazy turystycznej,  
sprzedaż internetowa.

Założeniem analizy SWOT jest ustalenie wewnętrznego potencjału Powiatu w oparciu o słabe i mocne strony, a także zidentyfikowanie czynników zewnętrznych, niezależnych od Powiatu, a mogących mieć korzystny lub niekorzystny wpływ na podejmowane działania. Ostatecznie wybory dokonane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę pozwolą na wykorzystanie mocnych stron i szans w celu eliminowania słabych stron i ewentualnych zagrożeń. Przeprowadzona analiza pozwoliła na opracowanie przedmiotowego programu,

W wyniku podjętych działań, w dokonanej analizie SWOT wskazano zestaw czynników, które mogą wzajemnie wpływać na sytuację na rynku pracy powiatu kępińskiego, wspomagając lub też uniemożliwiając podejmowanie działań przyczyniających się do jego rozwoju.

Rodzaj czynników oraz ich wpływ na sytuację na lokalnym rynku pracy, w określonej perspektywie czasu może ulec zmianie.

Wyniki prac obrazują prezentowane poniżej zestawienia. Dodać należy, że w analizie SWOT odniesiono się wyłącznie do kwestii osób niepełnosprawnych.

### **Mocne strony**

1. Dobra realizacja zadań powiatu z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON.
2. Aktywne i liczne organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnością.
3. Aktywność instytucji w działaniach na rzecz osób niepełnosprawnych.
4. Doświadczenie organizacji pozarządowych i instytucji w planowaniu czasu wolnego, imprez kulturalnych, integracyjnych, sportowych dla osób niepełnosprawnych.
5. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kępińskim.
6. Realizacja Strategii Rozwoju Powiatu Kępińskiego.
7. Wysoko wykwalifikowana kadra pomocy społecznej i urzędów działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
8. Funkcjonujące zakłady pracy posiadające status zakładów pracy chronionej i pracodawcy z otwartego rynku pracy.
9. Funkcjonujący Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.
10. Współpraca instytucji samorządowych z pozarządowymi w zakresie wsparcia inicjatyw na rzecz osób niepełnosprawnych.

### **Słabe strony**

1. Brak systemowych rozwiązań usuwania barier urbanistycznych, architektonicznych, społecznych.
2. Brak kompleksowej diagnozy potrzeb w obszarze pomocy osobom niepełnosprawnym, która umożliwiłaby ustalenie priorytetów dla całego środowiska (bez względu na obszar działania i rodzaj niepełnosprawności).
3. Niewystarczająca liczba systemowych rozwiązań dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych WTZ - ZAZ – ZPCH, otwarty rynek pracy.
4. Ograniczone środki na statutową działalność organizacji pozarządowych i obsługę administracyjną.



5. Dyskryminowanie osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy.
6. Marginalizacja problemów osób niepełnosprawnych intelektualnie i z zaburzeniami psychicznymi.
7. Niewystarczające środki finansowe w obszarze wsparcia osób niepełnosprawnych.
8. Niska aktywność osób bezrobotnych niepełnosprawnych na rynku pracy.
9. Wzrost liczby osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy.
10. Zbyt mały wolontariat wspierający osoby niepełnosprawne.
11. Ograniczona dostępność do wczesnej interwencji gwarantującej kompleksową diagnozę dziecka niepełnosprawnego i zagrożonego niepełnosprawnością.
12. Niska konsolidacja organizacji pozarządowych.
13. Niski poziom zaangażowania środowiska osób niepełnosprawnych w działalność samopomocową.
14. Brak zakładu aktywności zawodowej, w którym mogliby podjąć zatrudnienie osoby niepełnosprawne.
15. Niewystarczająca ilość ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi w szczególności osób starszych, po 25 roku życia (świetlice, kluby, domy dziennego pobytu, hostele, mieszkania chronione i treningowe).
16. Istnienie szeregu barier: transportowych, architektonicznych, urbanistycznych, w komunikowaniu się oraz technicznych utrudniających pełen udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.
17. Rzadkie upowszechnianie w środowisku pozytywnych wzorców postaw charytatywnych i filantropijnych.
18. Niska świadomość pracodawcy o możliwościach osób niepełnosprawnych.
19. Niska świadomość osób niepełnosprawnych na temat swoich uprawnień.

### **Szanse**

1. Podniesienie świadomości społecznej w zakresie uznania prawa osób niepełnosprawnych do pełnej integracji ze społeczeństwem oraz możliwości egzekwowania przysługujących praw.
2. Możliwość pozyskania środków z Unii Europejskiej
3. Rozwinięta infrastruktura socjalna. Pełny system edukacyjny.
4. Rozwój form środowiskowego wsparcia osób niepełnosprawnych.
5. Możliwość rozwoju grup samopomocowych.
6. Wzrastająca społeczna akceptacja osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym.
7. Współpraca sektora publicznego z sektorem pozarządowym w dziedzinie pomocy osobom niepełnosprawnym.
8. Likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych oraz w budynkach użyteczności publicznej.
9. Obowiązek poznania języka migowego jako języka urzędowego.
10. Możliwość tworzenia klas integracyjnych.

### **Zagrożenia**

1. Słabe zrozumienie specyfiki potrzeb osób niepełnosprawnych w aspekcie edukacji, rehabilitacji społecznej i zawodowej.
2. Częste zmiany przepisów dotyczące osób niepełnosprawnych.

3. Wzrost liczby osób niepełnosprawnych.
4. Starzenie się społeczeństwa.
5. Pauperyzacja społeczeństwa, w tym osób niepełnosprawnych.
6. Roszczeniowe nastawienie niepełnosprawnych świadczeniobiorców pomocy społecznej.
7. Niekorzystne dla osób niepełnosprawnych zmiany na rynku pracy.
8. Niski poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych utrudniający podjęcie zatrudnienia.
9. Zbyt rzadkie upowszechnianie w mediach problematyki niepełnosprawności w celu kształtowania pozytywnych postaw.
10. Wypalenie zawodowe osób udzielających wsparcia

Podstawowym źródłem problemów osób niepełnosprawnych są nadal bariery edukacyjne i niski poziom wykształcenia. Niepełnosprawni nadal mają gorszy dostęp do edukacji, szczególnie edukacji wyższej, w porównaniu do ludzi sprawnych i w efekcie słabszy dostęp do rynku pracy

Pomimo istnienia wielu korzystnych rozwiązań prawnych i przywilejów w zatrudnianiu niepełnosprawnych pracowników, nadal poważną barierą pozostają utrudnienia architektoniczne i niedostosowanie stanowisk pracy do potrzeb tych osób. Pracodawcy również często rezygnują z zatrudnienia osoby niepełnosprawnej z powodu skomplikowanych procedur administracyjnych oraz ze względu na postrzeganie osób niepełnosprawnych jako niewydajnych pracowników, przysparzających kłopotów, niekonkurencyjnych w stosunku do osób sprawnych.

Osoby niepełnosprawne, na skutek ograniczeń wynikających z ich niepełnosprawności, napotykają na liczne problemy utrudniające aktywne uczestnictwo w wykonywaniu codziennych czynności życiowych i w życiu społecznym. Z przedstawionej powyżej próby określenia problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych wynika, że niepełnosprawność wśród mieszkańców Powiatu Kępińskiego wymaga wielu działań samorządu, organizacji pozarządowych i życzliwości wszystkich mieszkańców, aby skutecznie rozwiązywać istniejące problemy.

Do najczęściej występujących problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych należy zaliczyć:

- zmniejszenie liczby miejsc pracy dostępnych dla niepełnosprawnych, konieczność organizacji systemu szkoleń i przekwalifikowań zawodowych umożliwiających wykonywanie pracy zarobkowej na otwartym rynku pracy,
- brak Zakładu Aktywizacji Zawodowej, umożliwiającego podejmowanie pracy przez osoby ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz kontynuowanie procesu rehabilitacji zawodowej po pobycie w warsztatach terapii zajęciowej,
- niewielką ilość zakładów pracy chronionej,
- istniejące bariery architektoniczne i urbanistyczne w obiektach użyteczności publicznej oraz w miejscach zamieszkania,
- niedużą ilość, w stosunku do istniejących potrzeb, udogodnień technicznych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności i możliwości psychofizycznych,
- niedostosowanie bazy lokalowej w placówkach oświatowych umożliwiającej prowadzenia zajęć gimnastyki korekcyjnej, rewalidacji i rehabilitacji,

- ograniczenia publicznego transportu specjalistycznego dla osób niepełnosprawnych, nie mogących korzystać ze środków komunikacji zbiorowej,
- utrudniony dostęp osób niepełnosprawnych do usług w zakresie rehabilitacji leczniczej - zbyt długi okres oczekiwania na rehabilitację refundowaną z NFZ oraz zbyt mała ilość otrzymywanych zabiegów w stosunku do potrzeb,
- zwiększającą się ilość osób z zaburzeniami psychicznymi i zbyt małą ilość placówek pomocowych,
- ograniczenia w dostępie do informacji o instytucjach, formach pomocy, poradach specjalistów (psychologów, trenerów pracy, doradców zawodowych, prawników i ekonomistów), utrudniające podjęcie pracy zarobkowej lub prowadzenie własnej działalności gospodarczej.

Potrzeby osób niepełnosprawnych wynikają z deficytów wymienionych wyżej. W celu ich zaspokojenia koniecznym jest podjęcie działań umożliwiających osobom niepełnosprawnym godne życie. Lista działań jest otwarta, muszą one jednak wynikać ze zdiagnozowanych potrzeb osób niepełnosprawnych.

## VII. Założenia Programu

Program odpowiada rozwiązaniom polskiej ustawy zasadniczej art. 69 **Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej** wytyczającej kierunek polityki społecznej państwa, a zarazem obowiązek władz publicznych wobec osób niepełnosprawnych: „osobom niepełnosprawnym władze publiczne udzielają (...) pomocy w zabezpieczeniu egzystencji, przysposobieniu do pracy oraz komunikacji społecznej.”

Prezentowany Program stanowi bezpośrednie odwołanie do **ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997r.** (Dz. U. z 2011r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.). Ustawa określa uprawnienia osób niepełnosprawnych, szczególne obowiązki i prawa pracodawców w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych. Reguluje również problem związany z działalnością zakładów pracy chronionej i zakładów aktywności zawodowej. Jej istotną częścią jest określenie zadań i organizacji służb działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Są to głównie zadania samorządu województwa i powiatu.

Do zadań na szczeblu samorządu powiatowego w ramach powyższej ustawy należy m. in. opracowanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Powiatowy Program koresponduje z **programami krajowymi**: Narodową Strategią Integracji Społecznej, Krajowym Planem Działań na rzecz Integracji Społecznej, programami celowymi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Rządowym Programem Fundusz Inicjatyw Społecznych oraz Wojewódzkim Programem wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w zatrudnianiu osób niepełnosprawnych na lata 2014-2020,

Program skorelowany jest ze **Strategią Rozwoju Kraju 2020**. Głównym celem SRK jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności a do osiągnięcia tego celu przyczynia się realizacja trzech celów strategicznych do których należą: sprawne i efektywne państwo; konkurencyjna gospodarka; spójność społeczna i terytorialna.

Program wpisuje się także w ramy założeń **Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020r.**, której generalnym celem jest poprawa jakości przestrzeni województwa, systemu edukacji, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej skutkującej wzrostem poziomu życia mieszkańców. Za cele strategiczne uznano: dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku, zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa, wzrost kompetencji mieszkańców i promocja zatrudnienia, wzrost spójności i bezpieczeństwa społecznego.

Wpisuje się również w **Strategię Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2020**, której głównym celem jest redukcja niepewności i możliwości wystąpienia zdarzeń nieoczekiwanych oraz osiągnięcie zdolności radzenia sobie organizacji/institucji z zewnątrz wywołanymi zmianami za pomocą działań generowanych wewnątrz struktur organizacyjno-instytucjonalnych a do osiągnięcia tego celu przyczynia się realizacja pięciu priorytetów: wielkopolska

równych szans i możliwości; zdrowi Wielopolanie; bezpieczna wielkopolska; wielkopolska obywatelska samorząd województwa wielkopolskiego partnerem, doradcą i konsultantem lokalnych podmiotów polityki społecznej.

Powiatowy Program realizuje również założenia **Strategii Zatrudnienia dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014 – 2020**. Głównym celem Strategii jest zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców, warunkujące wzrost konkurencyjności i poprawę jakości życia regionu poprzez realizację trzech priorytetów do których należą: wzrost zatrudnienia i mobilności mieszkańców; inwestycje w edukację i kształcenie ustawiczne; integracja społeczna i walka z ubóstwem.

Program stanowi uzupełnienie i uszczegółowienie kierunków **Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kępińskim na lata 2011 – 2021** – zmierzającej do doskonalenia systemu pomocy społecznej, oświaty i służby zdrowia w celu stworzenia odpowiednich warunków życia dla rodziny, jej powstania, prawidłowego funkcjonowania i spełnienia przez nią wszystkich ważnych społecznie ról.

W ramach tego dokumentu przewidziano pięć celów strategicznych, tj.:

- poprawę i rozszerzenie zakresu usług społecznych poprzez zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu problemów społecznych i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców powiatu,
- zapewnienie godziwej egzystencji osobom nie będącym w stanie samodzielnie lub przy pomocy najbliższej rodziny właściwie funkcjonować w środowisku społecznym,
- przeciwdziałanie patologiom społecznym wewnątrz rodziny,
- wyrównywanie szans życiowych osób niepełnosprawnych,
- poprawę oferty świadczonych usług przez jej wzbogacenie i podniesienie poziomu usług dla osób starszych.

Natomiast cele operacyjne w zakresie aktywizacji osób niepełnosprawnych to:

1.11 Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego i zawodowego; przygotowanie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym oraz osób niepełnosprawnych do wejścia na rynek pracy oraz utrzymania zatrudnienia.

1.17 Popieranie i inicjowanie działań mających na celu usuwanie dyskryminacji na rynku pracy (działania m. in. dotyczące kobiet, niepełnosprawnych, osób w wieku powyżej 50 lat itp.).

1.18 Opracowanie i realizacja programów aktywizujących osoby bezrobotne ze szczególnym uwzględnieniem programów aktywizacji młodzieży i absolwentów szkół.

2.8 Finansowanie tworzenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych ze środków PFRON.

2.10 Stworzenie możliwości pracy dla osób niepełnosprawnych w każdej gminie powiatu kępińskiego, zwalczanie dyskryminacji osób niepełnosprawnych na rynku pracy.

2.15 Zwiększenie dostępności do wykwalifikowanych pośredników i doradców zawodowych. Upowszechnianie metod i narzędzi informacji i poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych.

3.5 Zwiększenie aktywności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

#### **Dokumenty międzynarodowe określające uprawnienia osób niepełnosprawnych:**

1. **Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych** (Rezolucja 61/106) - przyjęta wraz z Protokołem fakultatywnym przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w dniu 13 grudnia 2006 r.
2. **Standardowe Zasady Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych** (Rezolucja 48/96) – przyjęte podczas 48 sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych w dniu 20 grudnia 1993 r. w zakresie: wstępnych warunków równoprawnego uczestnictwa, kluczowych obszarów równoprawnego uczestnictwa, działań wdrożeniowych (z perspektywy samorządu lokalnego).
3. **Zalecenie nr Rec (2006)5 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich. Plan działań Rady Europy w celu promocji praw i pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w społeczeństwie:** Podnoszenie jakości życia osób niepełnosprawnych w Europie 2006 – 2015 (przyjęte przez Komitet Ministrów w dniu 5 kwietnia 2006 podczas 961 posiedzenia zastępców ministrów) w zakresie głównych kierunków działań oraz aspektów przekrojowych.
4. **Rezolucja Rady Unii Europejskiej i przedstawicieli rządów państw członkowskich, zebranych w Radzie z dnia 17 marca 2008 r.** w sprawie sytuacji osób niepełnosprawnych w Unii Europejskiej.
5. **Deklaracja z Salamanki oraz wytyczne dla działań w zakresie specjalnych potrzeb edukacyjnych** przyjęte przez Światową konferencję dotyczącą specjalnych potrzeb edukacyjnych.

Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2015 – 2021 koncentruje się na zadaniach widzianych z perspektywy osób niepełnosprawnych. Ich identyfikacja nastąpiła w wyniku odpowiedniej analizy statystycznej i strategicznej. Na etapie planowania uwzględniono również dokumenty strategiczne, wspólnotowe, europejskie, krajowe, regionalne i lokalne, określające priorytetowe cele oraz kierunki działań w zakresie wyrównywania szans osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu w Powiecie Kępińskim.

Program na rzecz osób niepełnosprawnych określa kierunki polityki społecznej powiatu kępińskiego wobec osób niepełnosprawnych, w szczególności w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. Zmierza on do zminimalizowania skutków niepełnosprawności oraz do umożliwienia zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych zamieszkujących Powiat Kępiński.

Zadania zawarte w Powiatowym Programie Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2015 – 2021 będą finansowane przy wykorzystaniu różnych źródeł: Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusze Unii Europejskiej w tym m.in. Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Budżetu Powiatu, Budżetu gmin powiatu a także Pracodawców i Partnerów.

Przedstawiony Program jest wynikiem prac Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowego Urzędu Pracy w Kępnie opartych o konsultacje społeczne i eksperckie.

Dokument uwzględnia również podstawowe wnioski i rekomendacje sformułowane w ramach Warsztatów Partnerstwa Lokalnego pn. „EDUKACJA – PRACA - RYNEK PRACY”, których elementem były konsultacje społeczne głównych partnerów lokalnych tj.: przedstawicieli władz Powiatu Kępińskiego oraz pozostałych samorządów lokalnych; wydziałów oświaty, szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, rad rodziców oraz instytucji szkoleniowych; pracodawców, organizacji pracodawców i organizacji pozarządowych. W debacie społecznej uczestniczyli również przedstawiciele innych instytucji działających w obszarze rynku pracy tj.: OHP, OPS, US wspieranych przez doradców zawodowych, pośredników pracy, lidera Klubu Pracy oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych powiatu. Moderatorem warsztatów był ekspert w dziedzinie partnerstwa lokalnego i komunikacji społecznej.

Poza tym, proces tworzenia zapisów strategicznych wspierała Powiatowa Rada Zatrudnienia na forum wymiany poglądów i dochodzenia do najlepszych rozwiązań w kwestii lokalnego rynku pracy, w tym rozwiązania problemów osób niepełnosprawnych poprzez działania w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Przedmiotowy dokument przygotowano zatem w oparciu o analizy stanu i struktury lokalnego rynku pracy oraz trendy gospodarcze w nowej perspektywie czasowej w latach 2014 - 2020. Po dokonaniu analizy atutów i słabości oraz występujących szans i zagrożeń, określone zostały kierunki działań zawarte w priorytetach Programu.

## VIII. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie kępińskim w latach 2015-2021

### 1. Cele Programu

Głównym celem Programu jest „**Objęcie i udzielenie potrzebującym osobom pomocy w pokonaniu przeciwności losu i życiu w warunkach odpowiadających godności człowieka**”. Dążenie do poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych stanowi punkt wyjścia do sformułowania niniejszego Programu. Jego kluczowe elementy to cel główny oraz cele szczegółowe, które pozwalają ukierunkować długofalowe działania powiatu na rzecz osób z niepełnosprawnością. W ramach realizacji programu wyodrębniono 5 celów szczegółowych, które zostaną omówione poniżej. Każdy z celów szczegółowych został opisany w formie konkretnych działań z opisem oczekiwanych efektów, źródeł finansowania. Przedstawiono również harmonogram działań, w którym podano termin realizacji i instytucje odpowiedzialne za wdrożenie konkretnych działań.

### 2. Sposób realizacji celu szczegółowego

#### Cel 1 Budzenie świadomości społecznej

Pomoc osobom niepełnosprawnym w poprawie jakości życia, w rozwijaniu świadomości społecznej oraz w rozwiązywaniu występujących problemów.

#### **Uzasadnienie wyboru celu:**

Uczestnictwo w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce w dużej mierze decyduje o jakości życia i rozwoju ludzi niepełnosprawnych oraz ich integracji z otaczającym środowiskiem.

Aktywna działalność i sukcesy odnoszone przez osoby niepełnosprawne przełamują bariery i likwidują społeczny ostracyzm przyczyniając się do budowy otwartego, tolerancyjnego społeczeństwa.

#### **Działania:**

1. Organizowanie imprez sportowo-rekreacyjnych.
2. Utworzenie na terenie powiatu Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy.
3. Promowanie informacji o możliwości dofinansowania ze środków PFRON sportu, kultury, turystyki i rekreacji dla osób niepełnosprawnych.
4. Aktywizacja środowiska lokalnego na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym, w tym aktywnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym na równych prawach z innymi.
5. Opracowanie, publikacja i rozpowszechnianie pakietu informacyjnego nt:
  - adresów instytucji świadczących pomoc osobom niepełnosprawnym na terenie powiatu;
  - możliwości i sposobów otrzymania pomocy;
  - praw osób niepełnosprawnych i możliwości ich egzekwowania;
  - istniejących i działających grup wsparcia;
  - służb pośrednictwa pracy;



- organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
- 6. Udzielanie pomocy osobom niepełnosprawnym w oparciu o działalność Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej.
- 7. Wczesna interwencja i podjęcie działań w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym związanym z nagłym pojawieniem się niepełnosprawności.
- 8. Aktywizacja organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych:
  - organizowanie szkoleń z zakresu pozyskiwania funduszy unijnych,
  - pomoc w pisaniu wniosków i projektów,
  - koordynowanie działań organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
  - współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu rozeznania potrzeb osób niepełnosprawnych w ich środowisku.

**A. Adresaci programu:**

- osoby niepełnosprawne,
- rodziny osób niepełnosprawnych,
- przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- instytucje zajmujące się osobami niepełnosprawnymi,
- pracodawcy-otwarty rynek pracy.

**B. Wskaźniki osiągnięcia celu:**

- liczba uczestniczących osób niepełnosprawnych i imprez o charakterze sportowym, kulturalnym; rekreacyjno-turystycznym;
- liczba osób korzystających z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych;
- ilość kampanii informacyjnych, szkoleń i warsztatów oraz uczestniczących w nich osób;
- liczba osób niepełnosprawnych objętych świadczeniami pomocy społecznej;
- liczba wolontariuszy.

**C. Źródła finansowania programu:**

- Starostwo Powiatowe w Kępnie,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Urząd Marszałkowski,
- Wielkopolski Urząd Wojewódzki – Wydział Polityki Społecznej
- Samorząd gminny i powiatowy.

**D. Oczekiwane efekty:**

- integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym,
- wyrównanie szans w zakresie możliwości spędzania wolnego czasu, m.in. zapewnienie dostępu do obiektów kulturalnych, sportowych i wypoczynkowych,
- umiejętność samodzielnego życia i egzekwowania swoich praw,
- podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych,
- umiejętność radzenia sobie z ograniczeniami spowodowanymi niepełnosprawnością,

- podniesienie poziomu świadomości społecznej osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
- wytworzenie poczucia własnej wartości,
- zmniejszenie poczucia bezradności,
- zapobieganie patologiom wśród osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
- zapobieganie sytuacjom kryzysowym związanym z nagłym powstaniem niepełnosprawności.

## **Cel 2 Dostępność**

Likwidacja barier funkcjonalnych w środowisku zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

### ***Uzasadnienie wyboru celu:***

Ważne jest tworzenie warunków życia, w których osoby niepełnosprawne będą miały możliwość włączenia się lub całkowitego powrotu do czynnego życia w społeczeństwie. Istotne jest podejmowanie działań zmierzających do usuwania barier architektonicznych, urbanistycznych, komunikacyjnych oraz transportowych, które uniemożliwiają oraz utrudniają osobom niepełnosprawnym normalne funkcjonowanie w społeczeństwie.

### ***Działania:***

1. Egzekwowanie, na etapie projektowania i realizacji, dostępności dla osób niepełnosprawnych nowobudowanych i modernizowanych obiektów w powiecie.
2. Obniżenie krawężników, naprawa chodników oraz dostosowanie przejść (w tym oświetlenie) dla niepełnosprawnych pieszych i poruszających się na wózkach inwalidzkich przy drogach powiatowych i gminnych, założenie poręczy przy schodach.
3. Wytyczenie przed budynkiem starostwa, urzędów gmin, i innych budynków użyteczności publicznej kolejnych miejsc parkingowych dla niepełnosprawnych interesantów, zgodnie z przepisami Prawo o ruchu drogowym.
4. Likwidacja barier architektonicznych (budowa podjazdów, poszerzanie drzwi wejściowych, przystosowanie pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, założenie poręczy) w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponad gimnazjalnych.
5. Propagowanie informacji nt. możliwości uzyskania dofinansowania ze środków PFRON:
  - do sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych,
  - na likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.
6. Organizowanie transportu miejskiego i podmiejskiego dostosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo.

### **A. Adresaci programu:**

- osoby niepełnosprawne,
- rodziny osób niepełnosprawnych.

### **B. Wskaźniki osiągnięcia celu:**

- liczba obiektów użyteczności publicznej pozbawionych barier;
- liczba mieszkań dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- liczba środków transportu przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych;
- liczba osób o specjalnych potrzebach komunikacyjnych, którym zapewnia się dojazd do przedszkola, pracy, szkoły, na rehabilitację, do placówek opiekuńczych.

### **C. Źródła finansowania zadania:**

- Starostwo Powiatowe w Kępnie,
- Burmistrz i wójtowie gmin,
- PFRON,
- Samorząd gminny i powiatowy.

### **D. Oczekiwane efekty:**

- przystosowanie otoczenia do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez udostępnienie budynków, ciągów pieszych umożliwiających osobom niepełnosprawnym samodzielne poruszanie się,
- stworzenie osobom niepełnosprawnym warunków do samodzielnego życia w środowisku,
- ułatwienie osobom niepełnosprawnym korzystanie z dóbr kultury,
- umożliwienie osobom niepełnosprawnym wyjścia z izolacji społecznej.

### **Cel 3 Aktywizacja i rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych**

Zwiększenie potencjału zawodowego i możliwości uzyskania pracy przez osoby niepełnosprawne poprzez inicjowanie alternatywnych form aktywizacji zawodowej.

#### ***Uzasadnienie wyboru celu:***

Aktywizacja zawodowa jest jednym z elementów złożonego procesu rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Ma ona ogromne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania psychicznego, społecznego oraz integracji ze środowiskiem lokalnym. Praca zgodna z kwalifikacjami daje osobom niepełnosprawnym możliwość uczestniczenia w życiu społeczno-gospodarczym naszego powiatu oraz jest gwarantem poczucia własnej wartości, samorealizacji i samodzielności materialnej.

#### ***Działania:***

1. Zwiększenie dostępności usług poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy.
2. Podejmowanie inicjatyw w organizowaniu giełd pracy dla pracodawców tworzących miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych.
3. Wzrost szkoleń służących nabywaniu i rozwijaniu kwalifikacji oraz umiejętności zawodowych osób niepełnosprawnych.
4. Wykorzystanie szerokiego wachlarza instrumentów zatrudnienia subsydiowanego.
5. Wsparcie dotyczące doradztwa organizacyjno-prawnego i ekonomicznego w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej.

6. Kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo – rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej.
7. Współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów.
8. Współpraca z właściwym terenowo inspektoratem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.
9. Rozwój i promocja usług doradczych dla osób niepełnosprawnych, dla organizacji pozarządowych i innych usługodawców.
10. Informowanie o skuteczności podejmowanych działań.

**A. Adresaci programu:**

- osoby niepełnosprawne,
- pracodawcy.

**B. Wskaźniki osiągnięcia celu:**

- liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w szkoleniach,
- liczba osób niepełnosprawnych podejmujących pracę, w tym zatrudnienie subsydiowane,
- liczba podpisanych porozumień i umów partnerskich,
- liczba pracodawców pozyskanych do współpracy,
- liczba instytucji współpracujących w zakresie polityki zatrudnienia osób niepełnosprawnych w powiecie.

**C. Źródła finansowania zadania:**

- PFRON,
- Fundusz Pracy,
- Europejski Fundusz Społeczny.

**D. Oczekiwane efekty:**

- ułatwienie osobom niepełnosprawnym udziału w życiu zawodowym,
- wzrost liczby zatrudnionych osób niepełnosprawnych zgodnie z ich kwalifikacjami zawodowymi,
- zainteresowanie pracodawców zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, uświadomienie o korzyściach wynikających z tego tytułu,
- zwiększenie poczucia własnej wartości osób niepełnosprawnych,
- uzyskanie samodzielności materialnej przez osobę niepełnosprawną,
- ułatwienie osobom niepełnosprawnym kontaktu zarówno z osobami niepełnosprawnymi, jak i pełnosprawnymi (integracja),
- umożliwienie osobom niepełnosprawnym partnerskiego udziału w życiu społecznym,
- poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych,
- podniesienie poziomu wiedzy pracodawców i pracowników w zakresie uprawnień i potrzeb niepełnosprawnych osób,

- umożliwienie niepełnosprawnym osobom wykonywanie pracy rozwijającej umiejętności funkcjonalne, społeczne i zawodowe.

#### **Cel 4 Edukacja osób niepełnosprawnych.**

Wyrównywanie szans edukacyjnych osób niepełnosprawnych na wszystkich poziomach edukacji. Edukacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, ich właściwe wychowanie i przygotowanie do życia jest pierwszym i niezwykle ważnym ogniwem w procesie rehabilitacji społecznej i zawodowej. Niepełnosprawnym dzieciom i młodzieży należy umożliwić osiągnięcie jak najwyższego poziomu własnego rozwoju, dlatego należy stworzyć warunki do w miarę samodzielnego uczęszczania do ogólnie dostępnych przedszkoli, szkół podstawowych, ponadpodstawowych i wyższych. Wykształcenie pozwoli osobom niepełnosprawnym osiągnąć jak największą samodzielność ekonomiczną oraz przyczyni się do ich rozwoju społecznego. Ważnym elementem edukacji dzieci i młodzieży jest również podnoszenie kwalifikacji i doskonalenie umiejętności osób pracujących zawodowo z osobami niepełnosprawnymi.

#### ***Uzasadnienie wyboru celu:***

Wszystkie osoby niepełnosprawne niezależnie od charakteru i stopnia niepełnosprawności mają prawo do bezpłatnej oświaty i kształcenia zgodnego z ich preferencjami i możliwościami.

Zgodnie ze współczesnymi tendencjami w pedagogice rozwój dziecka przebiega najlepiej w środowisku rówieśniczym. Proces dydaktyczno – wychowawczy przebiegający w środowisku rówieśników pełnosprawnych maksymalnie przygotowuje uczniów dotkniętych niepełnosprawnością do życia w społeczeństwie.

#### ***Działania:***

1. Prowadzenie wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju.
2. Tworzenie integracyjnych klas w ogólnodostępnych przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponad gimnazjalnych w powiecie.
3. Szczegółowe oznakowanie obiektów szkolnych pod kątem dostępności dla osób niepełnosprawnych.
4. Zapewnienie opieki psychologiczno – pedagogicznej wszystkim dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej od momentu stwierdzenia niepełnosprawności, a rodzicom doradztwo w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.
5. Organizowanie szkoleń dla kadry pedagogicznej mającej kontakt z dzieckiem niepełnosprawnym.
6. Organizowanie spotkań dla rodziców posiadających niepełnosprawne dzieci w celu wymiany doświadczeń.
7. Wspomaganie procesu nauczania z udziałem organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

8. Wspieranie niepełnosprawnej młodzieży i osób dorosłych w podejmowaniu edukacji na poziomach wyższych, celem poprawy sytuacji na rynku pracy – doradztwo, udostępnianie informacji.

**A. Adresaci programu:**

- dzieci i młodzież niepełnosprawna,
- osoby niepełnosprawne,
- opiekunowie dzieci niepełnosprawnych,
- nauczyciele, wychowawcy.

**B. Wskaźniki osiągnięcia celu:**

- liczba przedszkolnych i szkolnych grup integracyjnych;
- ilość osób objętych szkoleniem w zakresie udzielania pierwszej pomocy;
- ilość konkursów i uczestniczącej w nich młodzieży szkolnej na temat zdrowego stylu życia;
- ilość zorganizowanych spotkań dla rodziców posiadających niepełnosprawne dzieci w celu wymiany doświadczeń.

**C. Źródła finansowania:**

- Subwencja oświatowa,
- Samorząd gminny i powiatowy.

**D. Oczekiwane efekty:**

- integracja niepełnosprawnych dzieci i młodzieży z pełnosprawnymi uczniami,
- rozwinięcie zainteresowań i uzdolnień dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,
- wyrównanie szans w zakresie możliwości spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,
- ograniczenie do minimum stosowania nauczania indywidualnego na rzecz nauki w klasach integracyjnych,
- zwiększenie poczucia własnej wartości niepełnosprawnych dzieci,
- eliminacja lub ograniczenie skutków niepełnosprawności u dzieci,
- podniesienie wiedzy rodziców w zakresie pomocy niepełnosprawnemu dziecku,
- zwiększenie solidarności i poczucia tolerancji niepełnosprawnych dzieci z rówieśnikami przez wspólne uczestnictwo w imprezach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych,
- przygotowanie niepełnosprawnych dzieci i młodzieży do samodzielnego życia w społeczeństwie,
- zwiększenie szans edukacyjnych niepełnosprawnej młodzieży i osób dorosłych na wyższych poziomach edukacyjnych.

**Cel 5 Opieka medyczna i rehabilitacja**

Profilaktyka i edukacja zdrowotna w zakresie przeciwdziałania niepełnosprawności, skuteczna pomoc medyczna, zapewnienie usług rehabilitacyjnych.

### **Uzasadnienie wyboru celu:**

Profilaktyka zdrowotna obejmuje wielorakie działania mające wpływ na poprawę stanu zdrowia. Podejmowanie działań profilaktycznych może być skierowane do osób zdrowych, z grupy ryzyka zachorowalności lub chorych, w tym także niepełnosprawnych.

Profilaktyka zdrowotna w zakresie przeciwdziałania zachorowaniom oraz życia z niepełnosprawnością, stanowi istotny czynnik zmierzający do świadomego zapobiegania niepełnosprawności, znacznego ograniczenia przyczyn niepełnosprawności oraz poprawy komfortu życia osób niepełnosprawnych.

Niezbędne staje się więc podejmowanie wszystkich możliwych działań zmierzających do poprawy obecnych warunków życia osób niepełnosprawnych oraz zapobiegania występowania niepełnosprawności będących skutkiem występowania wielu chorób.

### **Działania:**

1. Gromadzenie danych dotyczących przyczyn występowania niepełnosprawności wśród mieszkańców powiatu kępińskiego.
2. Inicjowanie działań zmierzających do edukacji społeczeństwa powiatu w zakresie propagowania zdrowego stylu życia.
3. Wspieranie kampanii informacyjnych dotyczących osób niepełnosprawnych .
4. Podejmowanie działań w obszarze opieki medycznej, mających na celu wczesną interwencję i leczenie m.in. propagowanie badań profilaktycznych. Zwiększanie dostępu do usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych dla osób niepełnosprawnych – zakłady pielęgnacyjno – opiekuńcze, zakłady leczniczo – opiekuńcze, domy pomocy społecznej.
5. Podejmowanie inicjatyw tworzenia instytucji wspierających osoby niepełnosprawne, np. zorganizowanie Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
6. Podejmowanie działań dotyczących powiatowego programu rehabilitacyjnego dla różnych grup osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem specjalistów rehabilitujących dzieci niepełnosprawne.
7. Szkolenie kadry niepublicznych i publicznych zakładów opieki zdrowotnej w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych.
8. Szkolenie kadry fizjoterapeutów w zakresie specjalistycznej rehabilitacji dzieci.

### **A. Adresaci programu:**

- mieszkańcy powiatu kępińskiego.

### **B. wskaźniki osiągnięcia celu:**

- liczba osób niepełnosprawnych;
- liczba kampanii dotyczących profilaktyki zdrowotnej;
- liczba realizowanych programów profilaktycznych;
- liczba publikacji w środkach masowego przekazu;

- liczba łóżek w ZOL oraz DPS w stosunku do faktycznego zapotrzebowania do zapewnienia opieki osobom niepełnosprawnym;

- liczba szkoleń pracowników zakładów opieki zdrowotnej.

### C. Źródła finansowania:

- Samorząd gminny i powiatowy,

- Zakłady Opieki Zdrowotnej.

### D. Oczekiwane efekty:

- zwiększenie świadomości społecznej i wiedzy dotyczącej niepełnosprawności;

- zintegrowanie działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej, w tym również w kontekście występowania niepełnosprawności.

## 3. Harmonogram działań

Lp.	Działanie	Termin realizacji	Instytucje odpowiedzialne za wdrożenie działań
<b>Cel 1 Budzenie świadomości społecznej</b>			
1.	Organizowanie imprez sportowo – rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych	Zadanie ciągłe	Samorząd powiatowy Organizacje pozarządowe
2.	Utworzenie na terenie powiatu Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy.	2015-2021	Samorząd powiatowy
3.	Promowanie informacji o możliwości dofinansowania ze środków PFRON sportu, kultury, turystyki i rekreacji dla osób niepełnosprawnych.	Zadanie ciągłe	PCPR
4.	Aktywizacja środowiska lokalnego na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym.	Zadanie ciągłe	Organizacje pozarządowe, PCPR
5.	Opracowanie, publikacja i rozpowszechnianie pakietu informacyjnego nt. osób niepełnosprawnych	Zadanie ciągłe	PCPR, PUP
6.	Udzielanie pomocy osobom niepełnosprawnym w oparciu o działalność Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej.	Zadanie ciągłe	PCPR, Organizacje pozarządowe
7.	Wczesna interwencja i podjęcie działań w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym związanym z nagłym pojawieniem się niepełnosprawności.	Zadanie ciągłe	PCPR, Organizacje pozarządowe
8.	Aktywizacja organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.	Zadanie ciągłe	Samorząd powiatowy, Samorządy gminne
<b>Cel 2 Dostępność</b>			
Likwidacja barier funkcjonalnych w środowisku zamieszkania osoby niepełnosprawnej.			



1.	Egzekwowanie, na etapie projektowania i realizacji, dostępności dla osób niepełnosprawnych nowobudowanych i modernizowanych obiektów w powiecie.	Zadanie ciągłe	Samorząd powiatowy, Samorządy gminne
2.	Obniżenie krawężników, naprawa chodników oraz dostosowanie przejść (w tym oświetlenie) dla niepełnosprawnych pieszych i poruszających się na wózkach inwalidzkich przy drogach powiatowych i gminnych, założenie poręczy przy schodach.	Zadanie ciągłe	Samorząd powiatowy, Samorządy gminne
3.	Wytyczenie przed budynkiem starostwa, urzędów gmin i innych budynków użyteczności publicznej kolejnych miejsc parkingowych dla niepełnosprawnych interesantów, zgodnie z przepisami Prawo o ruchu drogowym.	Zadanie ciągłe	Samorząd powiatowy, Samorządy gminne
4.	Likwidacja barier architektonicznych (budowa podjazdów, poszerzanie drzwi wejściowych, przystosowanie pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, założenie poręczy) w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponad gimnazjalnych.	Zadanie ciągłe	Samorząd powiatowy, Samorządy gminne
5.	Propagowanie informacji nt. możliwości uzyskania dofinansowania ze środków PFRON:	Zadanie ciągłe	PCPR, Samorząd powiatowy,
6.	Organizowanie transportu miejskiego i podmiejskiego dostosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo.	Zadanie ciągłe	Samorząd powiatowy, Samorządy gminne
<b>Cel 3 Aktywizacja i rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych</b>			
Zwiększenie potencjału zawodowego i możliwości uzyskania pracy przez osoby niepełnosprawne poprzez inicjowanie alternatywnych form aktywizacji zawodowej.			
1.	Zwiększenie dostępności usług poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy.	Zadanie ciągłe	PUP
2.	Podejmowanie inicjatyw w organizowaniu giełd pracy dla pracodawców tworzących miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych.	Zadanie ciągłe	PUP
3.	Wzrost szkoleń służących nabywaniu i rozwijaniu kwalifikacji oraz umiejętności zawodowych osób niepełnosprawnych.	Zadanie ciągłe	PUP, PCPR
4.	Wykorzystanie szerokiego wachlarza instrumentów zatrudnienia subsydiowanego.	Zadanie ciągłe	PUP, PCPR
5.	Wsparcie dotyczące doradztwa organizacyjno-prawnego i ekonomicznego w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej.	Zadanie ciągłe	PUP, organizacje pozarządowe
6.	Kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu	Zadanie ciągłe	PUP

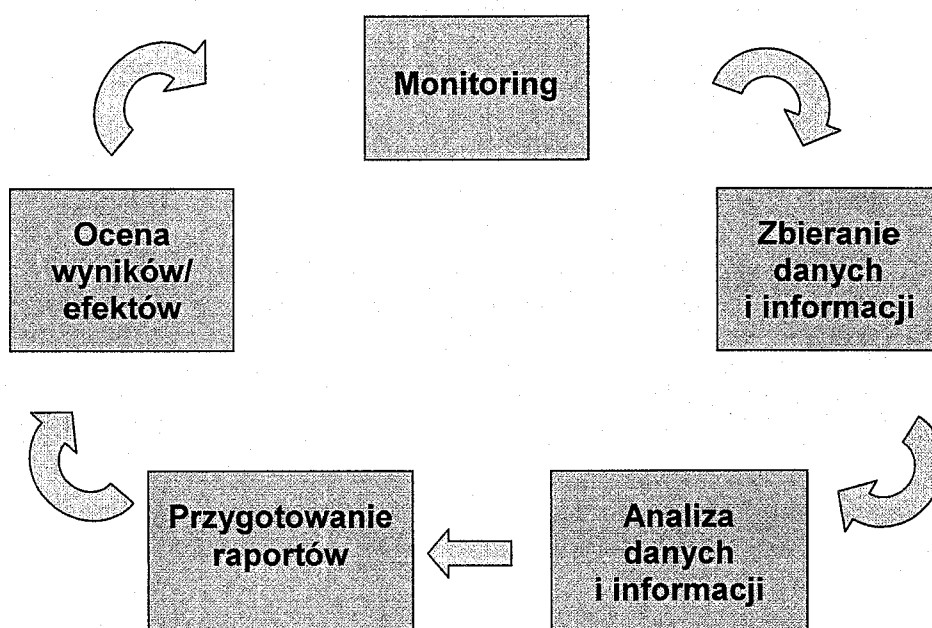
	szkolenia do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo – rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej.		
7.	Współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów.	Zadanie ciągłe	PUP, PCPR
8.	Współpraca z właściwym terenowo inspektoratem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.	2015-2021	PUP, PCPR, organizacje pozarządowe
9.	Rozwój i promocja usług doradczych dla osób niepełnosprawnych, dla organizacji pozarządowych i innych usługodawców.	Zadanie ciągłe	PUP, PCPR
10.	Informowanie o skuteczności podejmowanych działań.	Zadanie ciągłe	PUP, PCPR
<b>Cel 4 Edukacja osób niepełnosprawnych.</b>			
1.	Prowadzenie wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju.	Zadanie ciągłe	PPP, organizacje pozarządowe
2.	Tworzenie integracyjnych klas w ogólnodostępnych przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponad gimnazjalnych w powiecie.	Zadanie ciągłe	Samorząd powiatowy, samorządy gminne
3.	Szczegółowe oznakowanie obiektów szkolnych pod kątem dostępności dla osób niepełnosprawnych.	Zadanie ciągłe	Samorząd powiatowy, Samorządy gminne
4.	Zapewnienie opieki psychologiczno – pedagogicznej wszystkim dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej od momentu stwierdzenia niepełnosprawności, a rodzicom doradztwem w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.	Zadanie ciągłe	PPP, organizacje pozarządowe
5.	Organizowanie szkoleń dla kadry pedagogicznej mającej kontakt z dzieckiem niepełnosprawnym.	Zadanie ciągłe	Samorząd powiatowy, Samorządy gminne, organizacje pozarządowe
6.	Organizowanie spotkań dla rodziców posiadających niepełnosprawne dzieci w celu wymiany doświadczeń.	Zadanie ciągłe	Organizacje pozarządowe
7.	Wspomaganie procesu nauczania z udziałem organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.	Zadanie ciągłe	Samorząd powiatowy, Samorządy gminne, organizacje pozarządowe
8.	Wspieranie niepełnosprawnej młodzieży i osób dorosłych w podejmowaniu edukacji na poziomach wyższych, celem poprawy sytuacji na rynku pracy – doradztwo, udostępnianie informacji.	Zadanie ciągłe	Samorząd powiatowy, organizacje pozarządowe
<b>Cel 5 Opieka medyczna i rehabilitacja</b>			
1.	Gromadzenie danych dotyczących przyczyn występowania niepełnosprawności wśród mieszkańców powiatu kępińskiego.	Zadanie ciągłe	PZOON
2.	Inicjowanie działań zmierzających do	Zadanie ciągłe	Samorząd powiatowy,

	edukacji społeczeństwa powiatu w zakresie propagowania zdrowego stylu życia.		Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna
3.	Wspieranie kampanii informacyjnych dotyczących osób niepełnosprawnych .	Zadanie ciągłe	Organizacje pozarządowe
4.	Podejmowanie działań w obszarze opieki medycznej, mających na celu wczesną interwencję i leczenie m.in. propagowanie badań profilaktycznych. Zwiększanie dostępu do usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych dla osób niepełnosprawnych – zakłady pielęgnacyjno – opiekuńcze, zakłady leczniczo – opiekuńcze, domy pomocy społecznej.	Zadanie ciągłe	SP ZOZ, ZOZ-y
5.	Podejmowanie inicjatyw tworzenia instytucji wspierających osoby niepełnosprawne, np. zorganizowanie Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	2015-2021	Samorząd powiatowy
6.	Podejmowanie działań dotyczących powiatowego programu rehabilitacyjnego dla różnych grup osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem specjalistów rehabilitujących dzieci niepełnosprawne.	Zadanie ciągłe	SP ZOZ
7.	Szkolenie kadry niepublicznych i publicznych zakładów opieki zdrowotnej w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych.	Zadanie ciągłe	SP ZOZ, samorząd powiatowy, ZOZ-y
8.	Szkolenie kadry fizjoterapeutów w zakresie specjalistycznej rehabilitacji dzieci.	Zadanie ciągłe	SP ZOZ, samorząd powiatowy

## IX. Monitorowanie Programu

Prowadzenie monitoringu nie jest elementem obligatoryjnym, aczkolwiek pożądanym z punktu widzenia metodologii programu. Należy jednak pamiętać, że takie działanie jest potrzebne. Monitorowanie będzie się odbywać na podstawie osiągniętych wskaźników, w oparciu o informacje uzyskiwane na temat poszczególnych działań. Program jest dokumentem otwartym, w którym na podstawie oceny efektów wdrażania działań możliwe jest dokonywanie zmian i uzupełnień w trakcie całego okresu realizacji Programu. Monitorowanie Programu rozpocznie się od 2015 roku i będzie trwało w całym okresie jego trwania.

Uproszczony schemat monitoringu:



Koordynatorem zadań wynikających z programu jest PCPR. Warunkiem powodzenia programu jest włączenie w jego realizację wszystkich placówek publicznych i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych, a także ujęcie przyjętych zadań w planach działań i budżetach jednostek realizujących.

## **X. Efekty Programu**

Efektami opisanych działań będą:

1. Zapobieganie marginalizacji osób niepełnosprawnych.
2. Zwiększenie znajomości problemów osób niepełnosprawnych wśród społeczności lokalnej.
3. Podniesienie akceptacji społecznej dla osób niepełnosprawnych.
4. Ułatwienie osobom niepełnosprawnym samodzielnego funkcjonowania.
5. Ułatwienie dostępu do rehabilitacji zawodowej.
6. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem ludzi aktywnych zawodowo oraz poprawienie sytuacji materialnej osób zdolnych do pracy poprzez aktywizację zawodową.

## **XI. Zakończenie**

Program przedstawia problem niepełnosprawności w powiecie kępińskim jako problem społeczny wymagający działań ze strony administracji powiatowej, gminnej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowego Urzędu Pracy, organizacji pozarządowych zajmujących się problemami osób niepełnosprawnych, placówek oświatowych, publicznych i niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej. Działania realizowane będą ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, budżetu powiatu, budżetów gmin, środków Unii Europejskiej, środków finansowych organizacji pozarządowych i sponsorów.

Program zawiera kierunkowy plan działań na lata 2015 – 2021. Realizacja tego programu przyniesie korzyść nie tylko osobom niepełnosprawnym, ale całej społeczności Powiatu Kępińskiego. Gwarancją sukcesu powinna być zasada, że wszystkie działania będą podejmowane na zasadzie dialogu i współpracy z organizacjami reprezentującymi osoby niepełnosprawne. Na pełną integrację osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem oraz na poprawę warunków i jakości życia osób niepełnosprawnych, istotny wpływ ma współpraca instytucji samorządowych z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Dotychczasowe efekty działań na rzecz osób niepełnosprawnych, podejmowanych przez administrację publiczną, szereg instytucji i sektor pozarządowy, świadczą o znacznym postępie w zakresie wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich społecznemu wykluczeniu. Sprzyjają temu również pozytywne zmiany zachodzące w świadomości społecznej, polegające na rozumieniu równości praw osób bez względu na ich kondycję psychofizyczną. Tworzy się coraz więcej specjalnych programów integracji społecznej i gospodarczej, które mają uwzględniać interesy wszystkich obywateli, w tym również osób niepełnosprawnych. Jednak w dalszym ciągu osoby niepełnosprawne napotykają zbyt wiele przeszkód, by mogły w pełni z tych praw korzystać.

Niwelowaniu tych trudności ma służyć niniejszy Program, a doświadczenie w dotychczasowej realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych i coraz większa odpowiedzialność partnerów społecznych za stworzenie odpowiednich warunków życia wszystkim obywatelom bez względu na

wiek, płeć i rodzaj niepełnosprawności, pozwala mieć nadzieję, że zwiększy się skuteczność wspólnych działań wynikających z tego Programu.

Innowacyjne przedsięwzięcia i programy dają szansę na efektywniejsze wykorzystanie pomysłów, posiadanych zasobów, środków finansowych oraz infrastruktury. Działania te mają na celu skuteczniejsze rozwiązywanie problemów i zaspokajanie potrzeb osób niepełnosprawnych.

PRZEWODNICZĄCY RADY

*Stanisław Baliński*